

Šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BR. 384 — GOD. IX.

ŠIBENIK, 27. SIJEČNJA 1960.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Konferencija Saveza komunista općine Drniš Unapređenje poljoprivrede i povećanje produktivnosti u privredi-glavni zadatak komunista

U svečano ukrašenoj općinskoj vijećnici u Drnišu je prošle nedjelje održana III. općinska konferencija Saveza komunista. Uz 111, od 137 izabranih delegata, koji predstavljaju 1078 komunista Drniške općine i desetak gostiju, konferenciji su prisustvovali Tode Čuruvija, član CK SKH i Draško Jurišić, član Sekretarijata Kotarskog komiteta SKH Šibenik. Referat o narednim zadacima pominje je sekretar Općinskog komiteta SK Jovo Mudrinić.

Izvršitelj Općinskog komiteta o radu organizacije SK kroz 1958/59. godinu nije čitan, jer je dostavljen delegatima prije.

U referatu je ukazano na razvojni put Drniške komune poljoprivrede i na perspektivu oljoprivrede i socijalističkog reobrazaja sela, produktivnost odnose među ljudima u procesu proizvodnje.

Plan unapređenja poljoprivrede u području Drniške općine, koji treba realizirati do konca 1963. godine — kako je istaknuto u referatu — treba da u okviru socijalističkog sektora ima oko 70% površine zemljišta. Razumljivo je, da će rezultati, koji će u narednim godinama biti još veći, različit od komunista potrebno jedinstvo u akciji, a naročito u objašnjavanju tih planova radnim ljudima. Potrebno je napomenuti, da ima mnogo nepravilnih shvaćanja, sitno vlasničkih i konzervativnih, koja mogu ometi zamisli, ukoliko se kroz politiku aktivnost Saveza komunista Socijalističkog saveza ne bude u vrijeme objašnjavalo zadatke te oblasti.

Značajno mjesto u referatu polonjeno je mjerama za dalje uvršavanje stimulativnih oblika nagrađivanja u privredi.

Produktivnost rada, rekao je sekretar Mudrinić, znatno je porasla u prošloj godini, u odnosu na 1958. Tako je u Boksitnim rudnicima rudnički učinak do 1. IX. 1958. bio 562 kg, lanjske godine 708, dok je u 1959. godini rudnički učinak porastao na 751 kg ili 31,29%. Jamski učinak porastao je na 945 kg ili 33,47%. Povećanjem produktivnosti smanjena je cijena koštanju po toni oksita za 225 dinara. Tarifnim pravilnikom, zarade su povećane za oko 9% u mjesecu oktobru, a norme kod radnika, koji rade po normi putem premašenja za 36%, po podjelom plaće iznad Tarifnog pravilnika u iznosu od 60 posto. Početkom ove godine Boksitni rudnici su izvršili sve pripreme za nagrađivanje po jedinici proizvoda. Pored Boksitnih rudnika, nagrađivanje po učinku djelotvorno je uvedeno i u poduzeću Transremont.

U referatu je naročito istaknuta uloga organizacije SK kao inicijatora svih akcija u kolektivu, koja se djelatnost osjeća u proizvodnji i društveno-političkom životu kolektiva.

Jovo Mudrinić je naglasio, da je pored zadataka u borbi za povećanje produktivnosti, stimulativnijeg nagrađivanja i poboljšanja životnog standarda, potrebno u narodnim zadacima boriti se za socijalističke odnose u poduzeću te u komuni kao cjelini. Iz momenata iz međusobnih odnosa ljudi, naoko sitnih i nevažnih, u stvari su često srž i suština stvaranja novih socijalističkih odnosa.

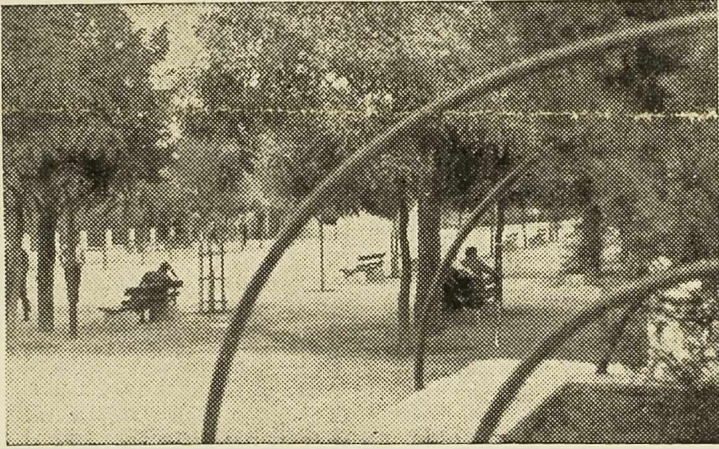
Završni dio referata bio je povećen društvenom položaju žena i zadacima organizacije Saveza komunista na tom području. Izvršitelj, koji je prije dostavljen delegatima, navedeno je, da od 3695 zaposlenih radnika i slugebenika ima 618 žena, što je tek 16,35% od ukupnog broja zaposlenih. U seoskim organizacijama Saveza komunista u općini vrlo malen broj žena, a gotovo 50% organizacija je bez i jedne žene. Perspektive i razvoj poljoprivrede posebno ukazuju na problem žene na selu.

Kraj referata obradio je naj-

aktuelnije ideološke probleme organizacije Saveza komunista.

U diskusiji, je prvi govorio Ante Ramljak, koji je iznio teškoće novoformiranog poduzeća »Universal« u Siveriću. Teškoće proizlaze vrlo malenih obrtnih sredstava. Orijentirani, uglavnom, na radioničku proizvodnju električnih potrebnosti, već su sada stekli lijepu afirmaciju i perspektive su povoljne za dalji razvitak.

Slavko Vestić se zadržao na nekim problemima poljoprivredne proizvodnje. U prvom redu to je nedovoljna mehanizacija i nedostatak kadra. To se naročito odražava u neuspjeloj ko-

Motiv iz Drniša

operaciji s pojedinim seljacima. Iznio je konkretan primjer poljoprivredne zadruge »Gradina« u Drnišu, gdje je zbog nemara Poslovnog saveza ključnost sjemena podbacila, pa se seljaci osjećaju omanuti. Svoju diskusiju je završio govoreći o potrebi osnivanja većeg broja školskih zadruga, za koje postoje uslovi.

Ivan Ivčić je opravdao koncentraciju drniške trgovine, ali je ukazao i na opasnost, koja joj prijete ukoliko se u njoj ne nalazi moralan, politički zreo i stručan kadar. Istakavši nedovoljno ulaganje u trgovinu, on je upoznao skup s novim mjerama,

koji bi se sastojale od nagrađivanja po jedinici usluga, povećanja prometa do 550 milijuna dinara, izgradnje skladišta, stanova i izloga, kupovine kamiona, otvaranja specijaliziranih radnja i stručnog školovanja kadra u trgovini.

Zapažena je diskusija omladina Ozrena Mijića, koji se najprije kritički osvrnuo na slab rad omladinskog komiteta i nedovoljnu pomoć ostalih političkih faktora u općini. Rad aktiva je slab, pa kao drastičan primjer iznosi slučaj jednog aktiva, čiju nogometnu ekipu trenira fratar. S mnogo konkretnih primjera ilustrirao je stanje radničke omladine u poduzećima, koja se bori za prava i mjesto u radničkom upravljanju i zaključivanju.

O problematiki građevnog poduzeća »Udarnik« diskutirao je Luka Šupe.

Promašena diskusija bila je Ante Topića, koji je govorio o nekim negativnim pojavama u Rudniku mrkog ugljena u Siveri-

tike u pogledu kvalitetnijeg i potpunijeg školovanja učenika u završnim razredima osnovne škole.

Delegat najvećeg i najboljeg kolektiva Drniške općine, Boksitnih rudnika, iznio je uspjehe poduzeća u prošloj godini. Branko Jović je istakao, da je to rezultat zalaganja cijelog kolektiva. Boksitni rudnici su danas u mogućnosti, da nesebično pomažu i formiranje drugih poduzeća, zaključio je drug Jović.

Ivica Pamuković iznio je i rad seoskih organizacija Saveza komunista, a onda je govorio o svim oblicima ideološkog uzdizanja, koji se primjenjuju. Njega je u diskusiji nadopunio Petar Šarac, govoreći o radu Socijalističkog saveza i ukazao na nedovoljnu angažiranost komunista na tom polju.

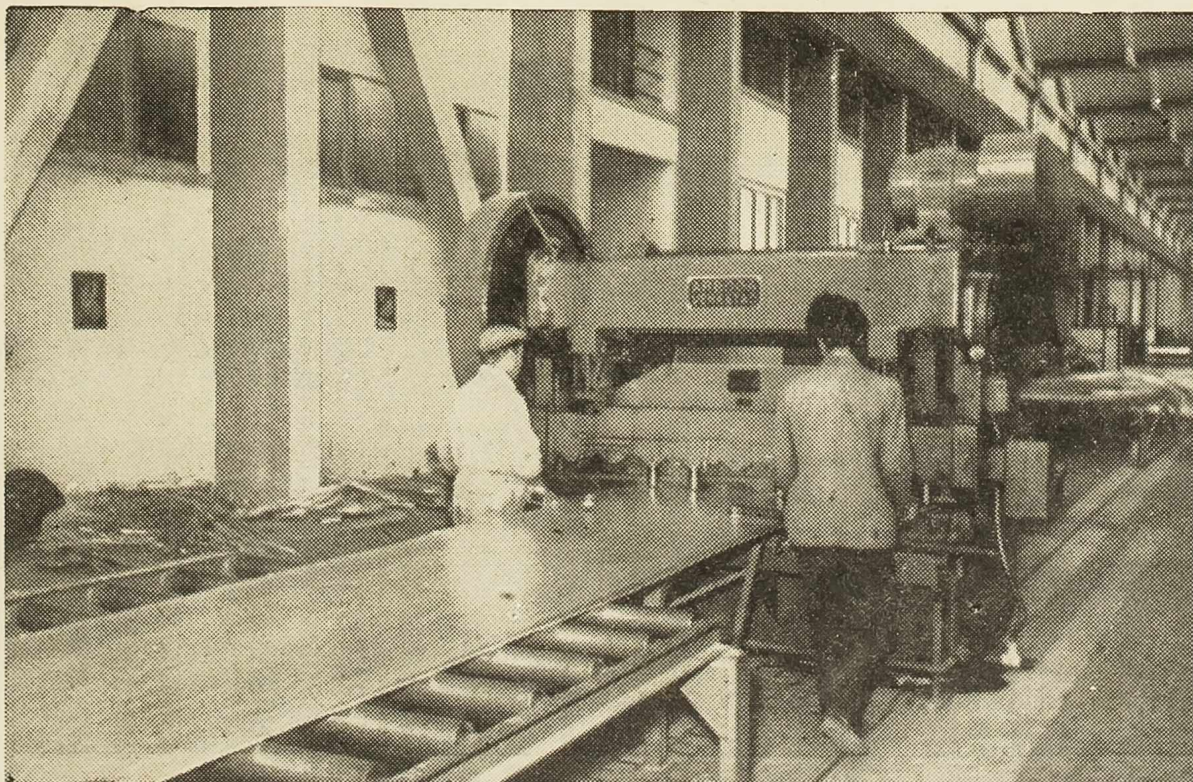
Posljednji diskutant bio je Tode Čuruvija, član CK SKH.

Kad govorimo o nedostacima, rekao je Tode Čuruvija, govorimo o njima, jer nas oni mobiliziraju na njihovo otklanjanje. Odao je priznanje drniškim komunistima, koji su ostvarili već sada vidljive rezultate na unapređenju poljoprivrede. Istakao je i uspjeh na privrednom polju, osnivanjem manjih poduzeća, koja traže mala ulaganja, upošljavaju dosta ljudi, a proizvode artikle široke potrošnje.

Drug Čuruvija je nastavio svoju diskusiju ukazujući na potrebu iznalaženja novih oblika rada s radnim ljudima, u prvom redu s omladinom. U omladini se nalazi dovoljno snage i volje, da ponese teret izgradnje socijalizma. Omladina treba da se izživi na ozbiljnim zadacima. I on se dotakao učešća žena u društvenom životu i ukazao, da ona još nije dovoljno aktivirana.

Svoju diskusiju završio je kratkim ostvrtom na politička zbivanja u svijetu i opravdanim nadama, da će mir biti sačuvan.

Na kraju konferencije izabran je novi općinski komitet od 33 člana i revizijska komisije od 5 članova. Također je izabrano 30 delegata za kotarsku konferenciju SK. S općinske konferencije poslani su pozdravni brzojavi CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću. (c)

Naš osvrt

DRUGI PLENUM CK SK HRVATSKE

PRIMJENOM STIMULATIVNIH OBLIKA NAGRAĐIVANJA PO UČINKU TREBA TRAZITI NAJBOLJA RJEŠENJA KA SPECIJALIZACIJI PROIZVODNJE I PROIZVODNOJ KOPERACIJI

Na Drugom plenumu Centralnog komiteta Saveza komunista Hrvatske, koji je održan 18. i 19. siječnja u Zagrebu razmatran je društveni položaj žene u sadašnjim uvjetima socijalističkog razvika, te aktivnost i uloga SK u podizanju životnog standarda i realizacija socijalističkog principa nagrađivanja.

Kako se vidi i iz naziva tema, koje su dominirale na Plenumu, ovaj skup istaknutih predstavnika političkog i javnog života Hrvatske usvajanjem zaključaka udario je temelje snažnijoj afirmaciji socijalističkog principa nagrađivanja po učinku, koji bi, prema preporukama Plenuma, trebao u ovoj godini da nađe svoju primjenu u svim privrednim organizacijama naše Republike.

Realizacija principa nagrađivanja »svakome prema radu« kroz kompleksno nagrađivanje po učinku ne može se odgoditi — naglašeno je u diskusiji na Plenumu — jer bi se time odgadio i naš daljnji brzi razvoj. U prilaženju i rješavanju tog zadatka leži najvažniji zadatak Saveza komunista i svih društveno-političkih snaga u 1960. godini. Organizacije Saveza komunista, tamo gdje to još nije učinjeno, potrebno je da pokrenu radne kolektive na konkretnije mjere za uvođenje stimulativnih oblika nagrađivanja. U provođenju ovog važnog zadatka potrebno je da koordiniraju rad kotarski i općinski komiteti SK, sindikalne organizacije, organi radničkog upravljanja i svi zainteresirani faktori, jer samo sinhroniziranom akcijom moguće je postići zadovoljavajuće rezultate.

Nakon konstatacije da je privredni razvoj Hrvatske u posljednjoj godini učinio značajni kvalitativni skok u jačanju proizvodnih snaga i životnog standarda građana, Plenum je ukazao na potrebu da organizacije SK u narednom periodu razviju široku političku aktivnost u iznalaženju i aktiviziranju rezervi koje postoje u proizvodnji, kako bi porast produktivnosti rada bio što očiti. U sklopu ideološko-političkog rada potrebno je da organizacije Saveza komunista u privrednim organizacijama, obuhvate i istaknu značaj stimulativnijih oblika nagrađivanja po učinku za daljnji razvitak socijalističkih odnosa.

Vrlo interesantan bio je i dio Plenuma, koji je razmatrao društveni položaj žene u sadašnjim uvjetima socijalističkog razvika. Istaknuto je, da problem ravnopravnosti žene nije

više političke prirode, jer je on zakonskim propisima već davno riješen. On je, međutim, još uvijek posljedica izvjesne ekonomske nerazvijenosti, primitivizma, religioznih shvaćanja i drugih konzervativnih privredno-vlasničkih odnosa, koji djeluju naročito na selu. Da bi se žena što prije i stvarno emancipirala neophodno je pružiti mogućnosti ženi da dobije potrebne kvalifikacije i da se u još većem broju zaposljava naročito u privredi, jer će samo stvaranjem vlastite materijalne baze biti u stanju da se ne samo politički nego i ekonomski izjednači sa muškarcem.

Plenum je naročito kritizirao nepravilne stavove izvjesnog broja privrednih rukovodilaca iz industrije i poljoprivrede, koji su dosad uzimali radije mušku radnu snagu na radna mjesta, na kojima je isto tako mogla da zadovolji žena obrazlažući svoje postupke navodnom slabom produktivnošću žene, nerentabilnošću njezinog školovanja i slično. Ovakvu je praksu neophodno što prije prekinuti, stoji među zaključcima, jer ona ne bi smjela biti svojstvena našoj privredi.

Rješenje suprotnosti između stvarne i moguće uloge žene u društvenom životu, u rješavanju aktualnih problema socijalističkog razvika, uklanjanja zaostajanja u uključivanju žena u mehanizam društvenog upravljanja — jeste danas ne samo dug zajednice prema ženi već i preduvjet našeg daljeg kretanja u socijalizam. Naša privreda stvara uvjete za brže upošljavanje žena, ali još uvijek je potrebno da se tim problemom pozabave ne samo predstavnici privrede već i komuna i društveno-političkih organizacija. Obrazovanje i pružanje mogućnosti žena da se od neobične važnosti briga za njezino stručno obrazovanje i pružanje mogućnosti da putem seminara, kurseva i ostalih oblika vanškolskog obrazovanja svaka nekvalificirana radnica dobije određene kvalifikacije, koje sobom povlače veće prinadležnosti, a time i određeno mjesto u kolektivu i društvu uopće.

Plenum je apelirao na komuniste da na čelu svijesnih socijalističkih snaga dovedu proces ostvarenja pune ravnopravnosti žena do kraja u svim oblastima. To treba da bude savstavni dio njihove borbe za novo društvo, za novog čovjeka, za punu afirmaciju socijalističkog humanizma u stvarnom životu.

P. Kesovija

Općinska konferencija SK u Vodicama Proširiti organizaciju s omladinom i ženama

U Vodicama je u nedjelju održana Općinska konferencija Saveza komunista, kojoj su prisustvovali i članovi Kotarskog komiteta SK Petar Skarica i Mirko Knežević.

U izvještaju sekretara Općinskog komiteta SK Zvonka Brkića navedeno je, da na području općine Vodice djeluje sedam osnovnih organizacija SK sa 175 članova. Aktivnost članova Saveza komunista naročito je došla do izražaja prilikom proslave 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a. Referat je također istakao aktivnost komunista u rješavanju političkih i društvenih problema na terenu ove općine. Zahvaljujući upravo njihovoj inicijativi, izrađena je dobrovoljnim radom nova škola u Cistoj Velikoj, zatim su popravljani putevi a uređeni su i još neki komunalni objekti. Na tim radovima narod je dao 4700 radnih dana. U Vodicama je izgrađeno preko 400 metara nasipa na obali, uređene su plaže, izgrađen je novi put od zadržnog doma do plaže, popravljani su mnogi putevi, asfaltirana poljana i td. Na ovim radovima mještani Vodica su dali 11570 radnih dana. U Tribunju je na-

rod izgradio plažu i buffet, a pred domom su uredili ljetnu baštu. Oni su također radili na uređenju puteva i pošumljivanju goleti.

U referatu i diskusiji istaknuta je potreba smjeljivosti proširenja organizacije omladincima i ženama kao i boljeg sistematskog i dejno-političkog obrazovanja komunista. S konferencije su upućeni pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću.

MO
SREDINOM FEBRUARA ODRŽAT ĆE SE OPĆINSKA KONFERENCIJA SAVEZA KOMUNISTA

Privode se kraju pripreme za održavanje godišnje izborne konferencije komunista općine Knin. Pismeni izvještaj o radu organizacije Saveza komunista i Općinskog komiteta bit će na vrijeme dostavljen delegatima učesnicima konferencije. Pored toga na konferenciji će biti pročitan još jedan referat.

Na konferenciji komunista općine Knin, bit će izabran novi Općinski komitet SK. (M)

Povećanje mirovina

Uspostavom novog sistema u oblasti mirovinskog i invalidskog osiguranja postavilo se kao zadatak, da se u svakoj konkretnoj situaciji povećanja osobnih dohodaka razmatra i rješava pitanje izmjene visine mirovine. Tako je bilo prilikom izvjesnog povećanja osobnih dohodaka od 1. X. 1958. Međutim, nije se išlo linearnim povećanjem mirovina, nego su se mirovinski osnovi u nižim osiguraničkim razredima povećali za veći postotak, a za manji postotak oni u višim razredima. Tako se najniži mirovinski osnov povećao za 12 posto, a najviši za 8 posto.

I uvođenje ekonomskih stanarina moralo je djelovati na visinu mirovina sadašnjih uživalaca i onih koji će ići u mirovinu poslije 1. I. 1960. I ovog puta naknada za stanarinu uživaocima mirovina se riješila tako, da su se mirovinski osnovi povećali od 6,37 posto do 10,77 posto i to većim povećanjem u nižim osiguraničkim razredima, a manjim povećanje u višim razredima. Povećanja iznose od 700 (najniži razred) do 2200 Din (najviši razred), tako da srednji X. razred iznosi 1100 Din. Međutim, navedeni iznosi naknada se dodaju mirovinskom osnovu već utvrđenog osiguraničkog razreda, pa se od tako novoutvrđenog mirovinskog osnova uzima određeni postotak prema dužini mirovinskog staža osiguranika (od 40 do 100 posto). To znači da puna naknada pripada samo onima, koji imaju punu mirovinu, a ostalima se naknada obračunava primjenom postotka od mirovinskog osnova (prema mirovinskom stažu) u koji je uračunan i fiksni iznos naknade za stanarinu (povećanje) pripadajućeg osiguraničkog razreda.

Porodične mirovine se preračunavaju tako, da se utvrdi preračunata osobna mirovina umrlog osiguranika i od tako utvrđene mirovine se uzima određeni postotak prema broju članova porodice.

Povećanje mirovine od 1. I. 1960. odnosno naknadu za stanarinu predstavlja razlika između prethodno utvrđene zakonske mirovine (po propisima do 31. XII. 59.) i iznosa preračunane

mirovine (po propisima od 1. I. 1960.). Garantirani minimum osobne mirovine sa zaštitnim dodatkom iznosi Din 7200, a porodična Din 6.120.

Vojnim osiguranicima će se ponovno odrediti mirovina i to po službenoj dužnosti. Nova mirovina se određuje od novo utvrđenog mirovinskog osnova, a u taj osnov će se uzeti osnovna plaća, položajna plaća, položajni dodatak i armijski dodatak, koji pripadaju na dan 31. XII. 1959. Prema ukupnom prosječnom mjesečnom iznosu ovih primanja uživalac će se ponovno razvrstati u odgovarajući osiguranički razred po propisima važećim na dan 31. XII. 1959. Tako ponovno utvrđenom mirovinskom osnovu se onda dodaje povećanje od 1. I. 1960. za taj osiguranički razred (od 700 do 2200 Din). Od tako uvećanog mirovinskog osnova određuje se mirovina uzimajući postotak prema mirovinskom stažu koji ima osiguranik. Ovdje povećanje predstavlja razlika između nove utvrđene i preračunate mirovine, koja je nastala dodavanjem fiksnih povećanja od 700 do 2200 prema osiguraničkim razredima.

Povećanje mirovina, koje se smatra naknadom za stanarinu, isplaćuje se u novcu ukoliko uživalac ne stanuje u svom stanu ili stanu svoje uže porodice (u koju spada bračni drug, djeca i roditelji). Međutim, ako uživalac svoje uže porodice, povećanje mirovine će primati u bonovima svakog mjeseca s mirovinom. Da li uživalac stanuje u svom stanu ili ne dužan je sam saopćiti u posebnoj izjavi socijalnom osiguranju. Oni, koji ne podnesu ove izjave, ne će primiti povećanje mirovine bilo u novcu bilo u bonovima. Oni, koji su podnijeli izjave, primit će novčana povećanja s mirovinom za mjesec veljaču ukoliko ne stanuju u svom stanu, a ukoliko stanuju bonovi će se isplatiti s mirovinom za mjesec ožujak t.g.

I. Ramljak

Otvorena izložba „Stambena zajednica“

Jučer poslije podne otvorena je u prostorijama DTO »Partizan« izložba »Stambena zajednica«, koju je organizirao Savezni odbor za porodicu i domaćinstvo u suradnji s Kotarskim centrom za unapređenje domaćinstva Sibenik. Izložba će biti otvorena do 4. veljače. Prema već određenom rasporedu ovu izložbu posjetit će članovi radnih kolektiva i društvenih organizacija, pripadnici JNA, te učenici osnovnih i srednjih škola. Za vrijeme trajanja izložbe održat će se nekoliko predavanja na temu: »Porodica i domaćinstvo«.

POSJETE IZLOŽBI

27. I. — pripadnici JNA, Luka i skladišta, Sipad i Jadran. (prije podne), članovi SSRN Crnica, Grada, Varoš I. i II. (poslije podne).
28. I. — NO kotara i pripadnici JNA (prije podne), Dom JNA (poslije podne).
29. I. — Stanovnici Vodica i Skradina (prije podne), članovi SSRN Mandalina, Baldekin I. i II. (poslije podne).
30. I. — Prosvjetni radnici Sibenika i ostali građani (prije podne), radnici i službenici trgovine i ugostiteljstva (poslije podne).
31. I. — Stanovnici Knina i Drniša (prije podne), građani Si-

- benika (poslije podne).
- II. — Učenici srednjih škola (prije podne), učenici osnovnih škola (poslije podne).
- II. — Učenici Knina, Drniša i Vodica (poslije podne), učenici osnovnih škola iz Sibenika (poslije podne).
- II. — Učenici Industrijske, Ekonomske i Škole učenika u privredi Sibenik, pripadnici JNA, Luka i skladišta, Sipad i Jadran (prije podne), članovi SSRN Grad, Gorica, Obala i Dolac (poslije podne).
- II. — NO općine Sibenik, tvornica glinice i aluminija, TLM »Boris Kidričić«, tvornica elektrotroda i ferolegura, brodogradilište »Velimir Skorpić« i VP 8889 (prije podne), članovi SSRN Škopinac, Šubićevac i Plišac (poslije podne).

RASPORED PREDAVANJA

27. I. — »Naša ishrana«. Kino »20. aprila«. Za građane Sibenika. Početak u 16 sati.
28. I. — »Stambena zajednica«. Kino »20. aprila«. Za sve građane. Početak u 16 sati.
29. I. — »Stambena zajednica«. Kino »20. aprila«. Za građane Baldekina. Početak u 16 sati.
- II. — »Stambena zajednica«. Dvorana Industrijske škole. Za učenike Industrijske i Škole u-

čenika u privredi. Početak u 8,30 sati.

»Naša ishrana«. Dvorana Društvenog doma. Za radnike i službenike trgovine i ugostiteljstva. Početak u 14 sati.

»Stambena zajednica«. Kino »Tesla«. Za učenike Ekonomske, Medicinske i Bolničarske škole, te za dake VII. i VIII. razreda osnovne škole. Početak u 16 sati.

»Naša ishrana«. Kino »Tesla«. Za učenike Ekonomske, Medicinske i Bolničarske škole, te VII. i VIII. razreda osnovne škole. Početak u 15 sati.

»Stambena zajednica«. Kino »20. aprila«. Za pripadnike JNA. Početak u 16 sati.

»Stambena zajednica«. Dvorana Gimnazije. Za učenike Gimnazije i Učiteljske škole, te VII. i VIII. razreda vježbovnice. Početak u 10,45 sati.

»Predviđeno za predavanja u Kninu i Drnišu.

Stambena zajednica, kao društveno-ekonomska jedinica ima za cilj da olakša život naših građana. Ona je u stvari proširena porodica sa različitim vrstama domaćinskih poslova, u koje ulaze problemi prehrane, snabdijevanja i stanovanja. Stambena zajednica umnogome pridonosi izgradnji našeg komunalnog sistema, pa je pored radničkih sa-

vjeti i rokovi otplate. Oni uskoro doći će do određenih promjena u režimu potrošačkih kredita, koji će pojednostavniti njihovo dobivanje i proširiti mogućnost korištenja. O tome se već duže vremena u privrednim krugovima vode žive diskusije, mišljenja su često suprotna (naročito kad se radi o tome, u kojoj mjeri treba liberalizirati sadašnji režim potrošačkih kredita), ali je očito da će promjena biti, i to takvih, da će ih potrošači pozdraviti.

Gotovo je sigurno da će se sistem potrošačkih kredita liberalizirati na taj način, što će se ukinuti dosadašnje namjensko odobravanje kredita, na osnovu čega korisnici mogu kupovati samo određene proizvode s raznim rokovima otplate. Predviđa se da će se nakon liberalizacije potrošačkih kredita oni moći koristiti za svu industrijsku robu, tako da kupcima ne će biti »ruke sputane« da pomoću njih nabavljaju samo točno određene artikule. Izuzetak predstavljaju samo prehrambeni industrijski proizvodi, na koje se potrošački krediti ne će protegnuti. U vezi s tom liberalizacijom potrošačkih kredita, promjene će doživjeti i rokovi otplate. Oni uskoro doći će do određenih promjena u režimu potrošačkih kredita, koji će pojednostavniti njihovo dobivanje i proširiti mogućnost korištenja. O tome se već duže vremena u privrednim krugovima vode žive diskusije, mišljenja su često suprotna (naročito kad se radi o tome, u kojoj mjeri treba liberalizirati sadašnji režim potrošačkih kredita), ali je očito da će promjena biti, i to takvih, da će ih potrošači pozdraviti.

U diskusiji koja se vodi o liberalizaciji režima potrošačkih kredita, posebno je zanimljiv prijedlog da se uvede i kredit u gotovom novcu, koji bi se izdavao uz drugačiji režim, nego što je to slučaj s robnim kreditima. Već tokom ove godine vjerovatno će doći i do pojednostavljenja procedure podizanja potrošačkog kredita. Među ostalim, smatra se da dva žiranta nisu potrebna za zajmotražiocu koji je u stalnom radnom odnosu. Od tada prijedlog da ta lica imaju samo jednog žiranta, dok bi se dvostruka garancija tražila samo od osoba koje nisu u stalnom radnom odnosu.

Nema sumnje da će najavljenom daljnja liberalizacija režima potrošačkih kredita omogućiti još brži porast lične potrošnje u zemlji, za što postoje potrebni materijalni uvjeti obzirom na stanje na tržištu.

K. Dž.

u ogledalu

Zaboravio na sebe

Dopisnik jednog britanskog lista dosao je na »originalnu« ideju. Zatražio je intervju od zapadnonjemačkog ministra unutrasnjih poslova Schrodera o antisemitizmu i neofašističkim ispadima. Sto je ovaj bonški ministar odgovorio dopisniku? Dakako, ono što se moglo i pretpostaviti. Nastojao je svim silama da umanjiti zločinački značaj ovih pojava. Po njegovim riječima teško je pretpostaviti »da inicijativa (za izgrede, op. p.) potiče od fašista«. On nije dozvolio da se sumnja napiše pronacistički stranci Rajha, jer zapadnonjemačke vlasti nemaju za to »neoborive dokaze« i t.d.

Na kraju intervjua ministar je, nasuprot evidentnim činjenicama, tvrdio »da nacisti ne zauzimaju rukovodeće položaje u Njemačkoj« (?) Kakva zaboravljivost bonskog ministra! Da, ministar Schroder je zaboravio na sebe. Jer, upravo on je za vrijeme Hitlerovog nacizma bio komandir udarnih odreda (SA). On je također u doba nacizma zauzimao položaj državnog javnog tužioca.

A koliko takvih Schrodera danas zauzima rukovodeće funkcije u Zapadnoj Njemačkoj.

Glas iz naftalina

Bivši predsjednik SAD Harry Truman nije naročito naklonjen približavanju Istok - Zapad. U svakoj prilici nađe neku riječ, kojom se usprotivi izvjesnom vanjskopolitičkom ili bilo kakvom drugom potezu Sovjetskog Saveza. Takav je kad je u pitanju sastanak Eisenhower - Hruščov, nepovjerljiv je prema sovjetskim uspjesima o lansiranju rakete na Mjesec, bijesan je kad čuje da SSSR namjerava vršiti probe s ispaljivanjem svemirskih raketa na Pacifiku i t.d.

Govoreći nedavno o namjeranim probama na Pacifiku Truman je ovaj akt nazvao aktom provokacije i drskosti i dodao, da u toj akciji Sovjetski

Savez eksploatira prednost, da to čini bez prethodnog konsultiranja i sl.

U odgovoru na Trumanovu zavist ovojino je citirati riječi američkog lista »Washington post«, koji piše: »U svakom slučaju ostaje nejasno zašto sovjetsko korištenje oblasti Pacifika treba da izazove toliko sovinizma... Možda zbog toga što smo navikli da mislimo na Pacifik, kao na američko jezero i negodujemo na svaki upad. U svakom slučaju, voljeli mi to ili ne, Pacifik je otvoreni okean i Rusi imaju isto toliko prava da ga upotrebe kao i mi.«

Sovinizam — to je prava riječ, koja karakterizira Trumanova. Samo prošla su Trumanova vremena, kad je sovinizam bio više u upotrebi.

Nije Otto jedini . . .

Nesuđeni nasljednik austrijskog prijestolja Otto Habsburški, koji se još uvijek izgleda nije odrekao ambicija, da sjedne na carsku stolicu kazao je prije kratkog vremena: »Naša Austrija je u toku historije uvijek služila miru. Njezini ratovi bili su gotovo isključivo defenzivne prirode. Njezina unutrašnja politika bila je, u perspektivi stoljeća, milosrdna, oslobodilačka.«

Prvi svjetski rat (i o Drugom bi se dalo govoriti), osvajanje tuđih teritorija, potlačivanje drugih narodnosti, poznati odnos prema nacionalnim manjinama — to je za ovog Habsburgovca »mir, milosrde, oslobodjenje«.

Ali, što bi se drugo čovjek mogao nadati od jednog rashodovanog monarha. Ove rečenice nisu napisane zbog njega, već zbog činjenice, da je izjava objavljena u jednom austrijskom listu. Ne čini li se, da kao Otto misle i urednici ovog lista i svi nadležni krugovi u Austriji, koji dopuštaju, da se takve izjave slobodno štampaju. I zato kažemo, da nije Otto jedini. Uostalom, zar neke pojave u današnjoj Austriji to ne dokazuju.

I.K.

Sibenik

Upoznavanje šibenskih studenata s problemima komune

Udruženje šibenskih studenata u Zagrebu organiziralo je nedavno predavanja za svoje članove u cilju njihovog upoznavanja s problemima komune. Od strane Društva inženjera i tehničara Sibenik studentima su dosad održana dva predavanja. Ing. Vinko Guberina govorio je o izgradnji hidroelektrane Jaruga II, a Bruno Ungaro, predsjednik DIT-a o prolazu Jadranske magistrale kroz grad. Interes studenata za izložene teme ispoljio se u vrlo živoj diskusiji u kojoj su tražena detaljnija objašnjenja za pojedina pitanja.

Šibenski studenti su izrazili mišljenje da bi trebalo nastaviti s ovom korisnom praksom.

Što industrija daje trgovini

Stručnjaci Ujedinjenih nacija su saopćili nedavno da je u Jugoslavije tempo industrijske proizvodnje najjači u cijelom svijetu. Proizvodnja robe za široku potrošnju u znatnom je porastu. Ove godine domaće tržište će imati na raspolaganju više proizvoda za svakodnevne potrebe nego što je to bilo ijedne godine dosad. Ako se ovoj robi dodaju i proizvodi koje će Jugoslavija uvesti iz inostranstva, možemo reći da će potrošači biti najbogatije došli snabdjeveni raznovrsnijim i boljim proizvodima.

PRIJATNO IZNENADENJE

Predstoji zaista niz prijatnih iznenađenja za potrošače. Ova godina je značajna i po važnoj prekretnici u samom načinu unapređivanja industrijske proizvodnje. U svim granama industrije pripremaju se ovih dana novi akcioni programi o uvođenju najsavremenijih naučnih metoda rada u tvornicama, o primjeni automatizacije, elektronike i radioizotopa, korišćenju posljednjih dostignuća u tehnici i nauci u industrijski najrazvijenijim zemljama u svijetu, stvaranju posebnih servisa i biroa, koji će pomagati poduzećima u projektiranju savremenih tehnoloških procesa proizvodnje, potom u školovanju stručnjaka, usavršavanju sistema nagradivanja radnika itd., Savezna industrijska komora je, kao što je poznato, uputila nedavno posebnu rezoluciju kojom preporučuje kolektivima da se ozbiljno i sistematski prihvate ostvarivanja svojih proizvodnih programa koristeći se najsavremenijim naučno - istraživačkim uspjesima

u industriji i drugim tekovinama moderne svijestke proizvodnje.

Izazumljivo je da se ovaj posao ne može preko noći obaviti. Ali, budućnost industrije, koja polazi ovakvim putevima je tako sigurna. U tome potrošači mogu očekivati mnogo više nego dosad od proizvođača u kemijskoj, konzervnoj i elektroindustriji, potom u automobilskoj i metaloprerađivačkoj, zatim u industriji obuće, konfekcije i tekstila. Vjerovatno će sama Savezna industrijska komora uz staranje svojih stručnjaka primijeniti savremene metode rada u pojedinim tvornicama robe za široku potrošnju kako bi se u praksi pokazala prednost ovakvog načina rada.

TELEVIZORI I AUTOMOBILI

Isviše bi duga lista bila kad bismo nabrajali sve redom šta će proizvoditi ove godine domaće tvornice. Potrošači se svakako najviše interesiraju za televizore i automobile. Tvornice radioindustrije u Beogradu, Nišu, Banjoj Luci i drugim

mjestima proizvest će ove godine preko tri hiljade televizora. Ove tvornice će istovremeno iznijeti na tržište i prve jugoslavenske tranzistore čija je potrošnja na tržištu velika. Sve tvornice izrađuju ove aparate po najnovijim licencama poznatih njemačkih i talijanskih firmi uglavnom.

U automobilskoj industriji sva očekivanja su usredsređena na kragujevačku tvornicu »Crvena zastava«. Sve zvanične izjave svode se na to, da će ova tvornica biti u stanju u toku godine da zadovolji najzainteresiranije potrošače za kupovinu automobila. Kragujevac, kao što je javljeno, treba da proizvede kroz nekoliko godina 32 hiljada lakih automobila godišnje.

Tvornica »Tomos« u Koprivnici isporučit će domaćem tržištu u 1960. godini oko 50 hiljada mopeda i motocikla, a tvornice bicikla će gotovo udvostručiti proizvodnju.

Elektroindustrija se javlja s većim količinama rashladnih uređaja. U ovom nastojanju prednjači tvornica »Oboda« u Cetinju, tvornica u Bitolju i »Jugostroj« u Beogradu. Ostale tvornice će iznijeti na tržište za dva do tri puta više aparata za pranje rublja, usisivača za prašinu, električnog posuda i drugih sličnih uređaja za domaćinstvo. Predstoji i veća ponuda električnih mašina za brisanje, automatskih pegli, grijalica, peći itd.

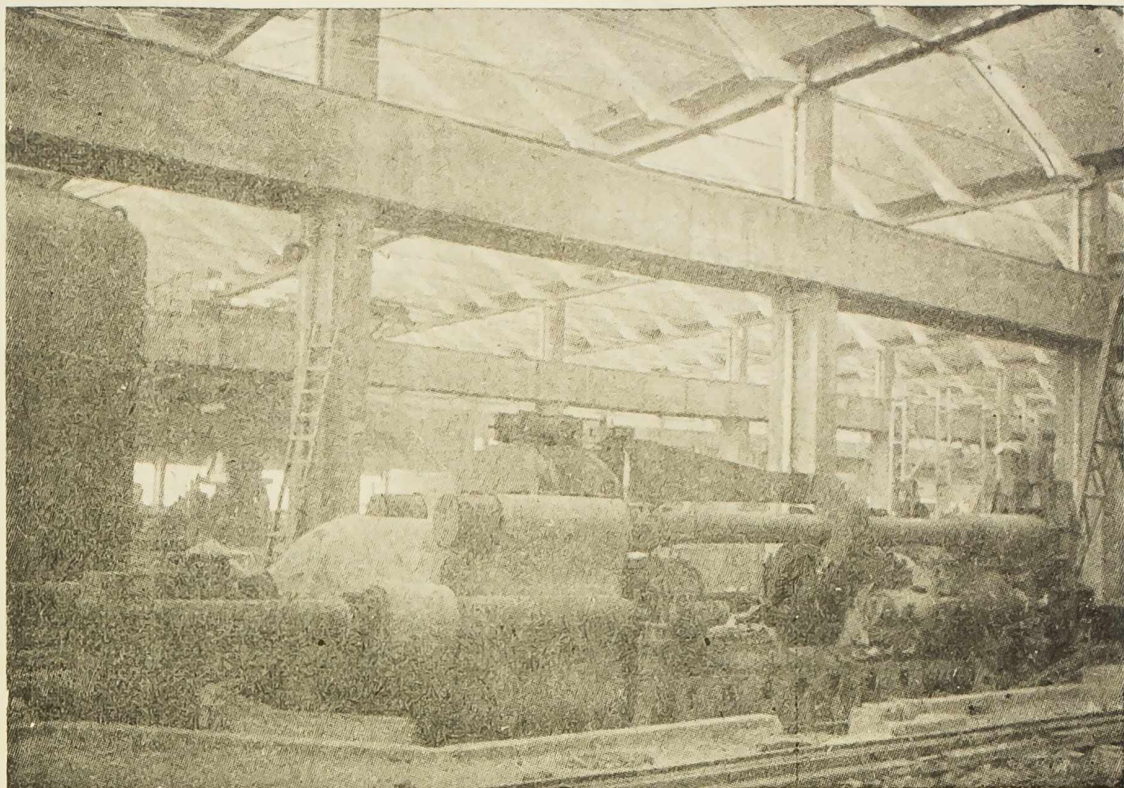
Tvornice obuće uvode preko 500 novih modela muških i ženskih cipela za sva godišnja doba, a tvornice konfekcije prelaze na savremeniju proizvodnju. Utvrđeni su standardi gotovih odijela, a otvorit će se i posebne trgovačke kuće za prodaju konfekcijske robe.

SAVREMENIJA HRANA

Prehrambena industrija priprema isto tako izvjesna iznenađenja. Pored povećanja izvora konzervirane hrane i voćnih sokova, u ovim tvornicama nastoje na primjeni automatskih uređaja kako bi na taj način unaprijedili proizvodnju i pojeftinili proizvodne troškove. Cjelokupna prehrambena industrija stoji inače pred nizom rekonstrukcija svojih zastarjelih poduzeća i izgradnjom novih tvornica. Udruženje proizvođača kruha i raznih peciva usvojilo je dvadesetogodišnji program unapređivanja ove industrije. I u ovim tvornicama će se primjenjivati automatski uređaji. U nekima od njih radit će se pomoću infracrvenih zraka kojima će se omogućiti proizvodnja mnogo boljeg kruha i drugih peciva.

Na kraju valja reći da će mnoge tvornice još više usavršiti proizvodnju u toku godine i iznijeti na tržište prosječno i za dva puta više robe nego što su bile u mogućnosti da to postignu u toku protekle dvije godine.

Z. Todorović

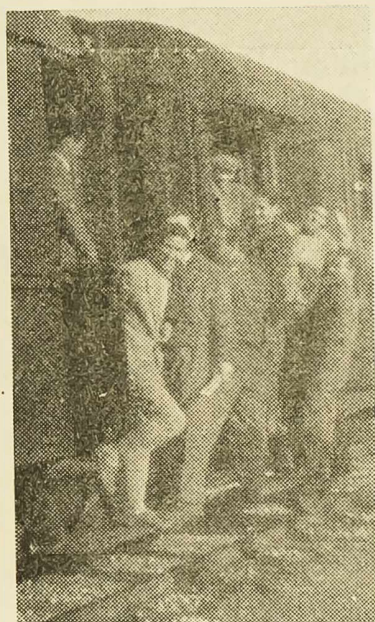

Kako se prevozimo?

Sve veći priliv radnika u TLM »Boris Kidrič« stvorio je ozbiljan problem prijevoza radne snage do tvornice i obratno. Dosadašnji prijevoz, koji je obavljala tvornica sa svojih šest autobusa sa oko 190 sjedećih mjesta nije ni izdaleka mogao zadovoljiti potrebe. Kombiniralo se na razne načine, dok se nije došlo na ideju, da se prijevoz iz Sibenika (samo jutarnje smjene koja je i najbrojnija) obavlja vlakom. Stupilo se u pregovore sa željezničkom stanicom Sibenik, s kojom je postignut sporazum.

Prijevoz radne snage sa sela preuzeo je »Autotransport« Sibenik. Međutim, sporazum se u potpunosti poštuju samo u početku,

Broj prijava i pritužbi radnika na postupke nekih konduktera i

Na stepenicama vagona

Šoferi svaki dan je veći. Gužve koje nastaju prilikom vožnje II. i III. smjene iz Sibenika su strasne. U autobusu koji je namijenjen za radnike preko polovice mjesta zauzmu stanovnici Ražina i obližnjih mjesta, tako da radnici nemaju mjesta ni za stajanje, a o sjedenju da i ne govore. Da je to točno najbolje nam govori ovaj primjer. Pri TLM postoji tvornička menza, u kojoj se hrani oko 60 radnika iz Sibenika. Pošto isti ne mogu ručati i na vrijeme stići na vlak uprava je odobrila jedan autobus sa 40 sjedećih koji je polazio iz Ražina u 15 sati, a namijenjen je samo za radnike koji jedu u menzi. Međutim, više puta se desi da umjesto velikog dode mali autobus sa 23 sjedećih. Gužva koja tom prilikom nastane upravo je nevjerojatna. U kola se nakrci i po 40 ljudi i šofer negoduje i ne će da vozi; obećava da će se ponovno vratiti, ali to je samo obećanje, jer njegov putni nalog glasi samo na jednu turu. Radnici koji su mu povjerovali i iskrcali se, čekaju i čekaju, ali autobusa nema i ne preostaje im ništa drugo nego da pošle osamsatnog rada podu u Sibenik pješice.

Prijevoz vlakom još je gorji i nepodnošljiviji, ni najmanje pažnje uprava željezničke stanice mu ne posvećuje.

Svako jutro oko 600 radnika čeka na otvorenom ispred željezničke stanice (čekaonica I. raz. uvijek, a II. raz. ponekad zatvorena) vlak koji dolazi iz Perkovica. Gotovo svako jutro vlak kasni 10, 15 pa nekad čak i 30 minuta. Posljedice tog zakašnjenja su te, da rad u tvornici ne počne u 6, već pola sata kasnije, što dovodi do gubitka i po nekoliko stotina radnih sati.

Stanica na Ražinama ne postoji, pa se je za iskrcaj i ukrcaj radnika obilježio jedan prostor

nedaleko mosta. U tu svrhu tvornica je poravnala i osvijetlila teren, postavila stepenice i napravila staze i prilaze. Međutim, uzaludan trošak za sve to, jer u većini slučajeva se ne može koristiti. Samovolja pojedinih vlasnika svakog dana dolazi do izražaja. Vlak se ne ustavlja na prostoru za to određenom, već po 100 i 200 metara dalje. Izgleda da osoblju vlaka pravi naroditi užitek, kad vide kako se radnici muče po neravnom i neosvijetljenom, a prilikom kiše i klizavom terenu.

Desilo se par puta, da još ni polovina radnika nije izišla iz vlaka, a on je već krenuo tako, da je bilo iskakanja i vriske. Jednom prilikom nekoliko radnika vratilo se natrag u Sibenik, jer nije imalo vremena da se iskrca.

Popodnevna slika prilikom povratka s posla još je gora. Kompozicija se obično sastoji od četiri ili u najboljem slučaju pet vagona. Može se zamisliti ugodnost vožnje kad se u svaki vagon predviđen za 60 nakrci i po 150 ljudi. Mnogi su prisiljeni da vise na stepenicama vagona. Pristajanje na stanici kako kada. Može se na prste nabrojiti koliko puta je vlak stao na putničku stanicu. I zglada da prometnik misli da se u tom vlaku vozi materijal a ne ljudi, jer namjerno daje znak vlakovodi da zaustavi vlak skroz na kraju teretne stanice, te tako prisiljava radnike na savladavanje prepreka, koje se sastaje od teretnih vagona, balvana, raznog materijala, koji se ukrcava i iskrca, te blata koje kamioni pretvore u pravu kaljužu.

Primjedba na ovakav način prijevoza davane su nekoliko puta na Radničkom savjetu tvornice, a uprava ih je prenosila na željezničku stanicu sa zahtjevom da se prijevoz popravi. Međutim, do sada još nije ništa učinjeno. M.V.

film

od srijede do srijede

Prerija koja nestaje

AMERIČKI FILM IZ SERIJE »ISTINITE PRIČE ŽIVOTA« WALTERA DISNEYA

Treba ipak odati priznanje našim distributerima, koji sve više obogaćuju repertoar naših kina filmovima Disneyeve serije »Istinite priče života«, usprkos njihovoj izrazitoj nekomercijalnosti. Svaki od ovih naučno popularnih filmova predstavlja otkriće nečega što često i nije daleko od nas, ali što naše oko nije u stanju da zapazi. Preriju obično zamišljamo kao beskraju monotonu ravninu i ne slutimo, kako svako i ono najmanje živo biće u njoj vodi neprekidnu borbu za opstanak, koja svakodnevno preraste u mnoštvo životnih drama, od kojih bi svaka za sebe bila u stanju da nas uzbuđi. Za to doznajemo tek posredstvom Disneyeve kamere, koja nam, udružena s prikladnim i često poetskim tekstom i vješto ukomponiranom muzikom, servira autentična zbivanja iz prirode. Spoznajni moment, estetski užitek, napetost i uzbuđenje karakteriziraju i film »Prerija koja nestaje«. Onaj koji misli da su ovakvi filmovi samo dosadno školsko - prirodopisno opisivanje prirode, neka samo jedan pogleda i siguran sam da poslije toga ne će propustiti nijedan.

Benny Goodman

AMERIČKI FILM. REŽIJA: VALENTINE DAVIES

Film je izrazito muzički i onoga koji voli jazz muziku sigurno će zadovoljiti, jer je ina u izobilju i to u interpretaciji velikih majstora. Sam život jednog od najvećih klarinetista na svijetu Benny Goodman

nije bio tako bogat događajima, da bi se od njega napravila uzbuđujućna filmska priča, kao što je on sam bio najrjeđiji onda kada je svirao u svoj klarinet, tako i ovaj film najviše priča kroz muziku. Svakako je interesantan način kako je jazz pomalo osvajaio svijet i iznašanje onog karakterističnog u jazzu, tj. mogućnost improvizacije, koja muzičaru daje maksimalnu slobodu unosa i izražavanja ličnosti u interpretaciji i djelovanje na slušaoca. Ambicije stvaraoca ovog filma nisu ni išle iznad onoga što je ostvareno, to jest solidan scrijski proizvod ovog žanra.

Div

AMERIČKI FILM. REŽIJA: GEORGE STEVENS

Navodna grandioznost ovog filma sastoji se, izgleda, uglavnom u njegovom trajanju. Međutim, kad bi se mnoge nepotrebu duge scene skratile, dobio bi se film ne samo normalne dužine, nego i sasvim dobar. Preorijentacija teksaških poljoprivrednika na proizvodnju nafte i opiranje konzervativnih rančera, sasvim je pogodna filmska tema, ali se ona gubila u brojnim digresijama, koje su je razvodnjavale, tako da je na momente i nestajala. Apoteozna dolarskog diva pri kraju sadrži elemente i društvene satire, režijski je upravo majstorski prikazana i predstavlja najbolji dio filma. Režiser je inače ostvario nekoliko izvršnih scena, naročito u drugom dijelu, koje su nas s vremena na vrijeme prodrmale iz monotonosti, koja karakterizira veći dio filma. Legendarni James Dean, koji je poginuo odmah nakon završetka snimanja ovog filma, predstavljao je neku čudnu beživotnu mistificiranu figuru i ova uloga sigurno ne pridonosi mitu o preranom gubitku najvećeg talenta novije generacije.

— b —

Program naših kina u veljači

20 novih filmova bit će prikazano u Sibeniku u toku mjeseca veljače. Među prvima će biti američki kriminalni film »Čovjek koji je suviše znao«, koji je režirao majstor ovog žanra Alfred Hitchcock, a glavne uloge tumače Doris Day, James Stewart i Daniel Gelin. Na programu je zatim od američkih filmova muzička revija sa Divljeg Zapada »Oklahoma« režisera Freda Zinnemanna. Slijedi još jedan film iz poznate Disneyeve serije »Istinite priče života« i to »Afrički lav«. Producent filma »Princ i igračica«, koji ćemo također u veljači gledati, je Marilyn Monroe, ona igra i glavnu ulogu, a partner joj je čak Laurence Olivier. U filmu »Kralj i ja« ponovno ćemo gledati »čelavu zvijezdu« Yula Brynnela skupa sa Deborah Kerr, Platinastu seksbombu Jayne Mansfield vidjet ćemo u komediji »Žudnja za muškarcem«, o kojoj već sam naslov dosta govori.

Dva engleska filma su na repertoaru u ovom mjesecu. Najprije će biti prikazan avanturistički film »Pjesma mrtvim ljubavnicima« sa Stewartom Grangerom i Joanom Greenwood u glavnim ulogama, kojega smo već prije nekoliko godina gledali, a zatim ekranizacija Dickensovog romana »Priča o dva grad« s Dirkom Bogardom.

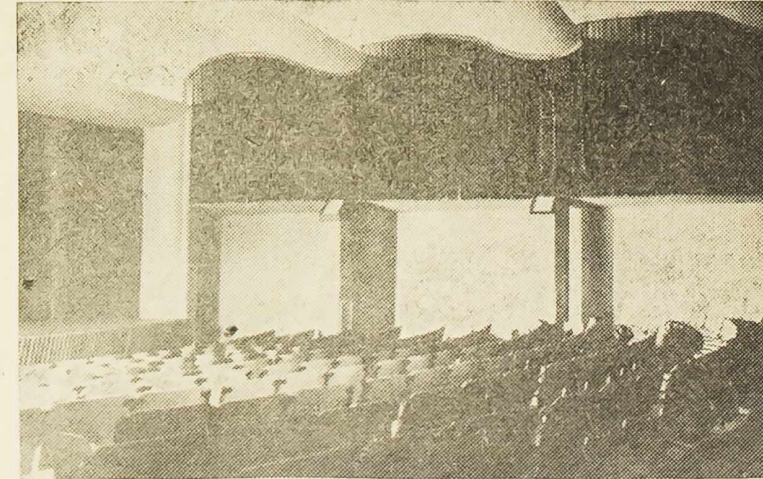
Tri francuska filma su na programu i sva tri su vrijedna. Film Roberta Bressona »Na smrt osuđeni« je pobjeđujući nagrađen je za režiju u Cannesu 1957. i smatra se jednim od najvećih filmskih djela koje je ikad stvoreno na temu pokreta otpora protiv okupatora. Filmu »Mutivoda«, koji je snimljen prema Zolinom romanu »Ključali lonac«, garancija za kvalitet su režiser Julien Duvivier i nosilac glavne uloge pokojni Gerard Philippe. Ovog prerano izgubljenog glumca gledat ćemo i u »Kockaru«, novoj ekranizaciji poznatog romana Dostojevskog, koju je režirao slavni režiser Claude Autant-Lara, a Philippeovi partneri su Liseotte Pulver (gledali smo je nekidan u »Dan sa ženom mojom muža«), Bernard Blier i Françoise Rosay.

Prvi talijanski film na programu je »Rimljanka«, kojega je režiser Luigi Zampa snimio prema poznatom Moravijinom romanu, a s Ginom Lollobrigidom u naslovnoj ulozi. Nezaboravnu Cabiriju Giulietta Masinu vidjet ćemo ponovno u »Fortunelli« u društvu s Albertom Sordijem i nedavno umrlim Paulom Douglasom. Ovaj film je režirao E-

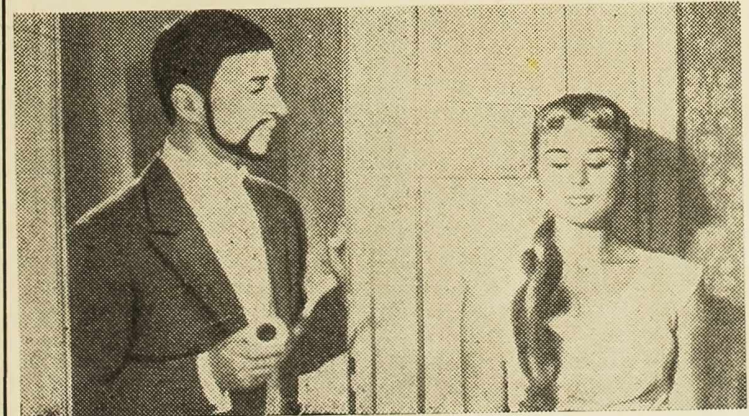
duardo de Filippo. Satirični film »Gdje je sreća« režirao je Roberto Rossellini, a glavnu ulogu tumači slavni komičar Toto. Još je na repertoaru talijanski film »Ljudi i vuci«, u kojem je protagonisti Silvana Mangano i dokumentarni film »Zemaljski raj«, u kojem se prikazuje život na području Antarktika.

Problemom uklanjanja zaostalosti bavi se bugarski film »Ad-

movo rebro«, kojeg ćemo gledati. »Lažna livra«, priča o odnosu čovjeka prema novcu, je prvi grčki film, koji se prikazuje kod nas. Češko - bugarski film »Legendi o ljubavi« trebao bi biti neki historijski spektakl. Februarski repertoar zaključujemo istočnonjemačkim filmom »Đavo lji krug«, film o sudnju Georgi Dimitrovu povodom paljenja Reichstaga.

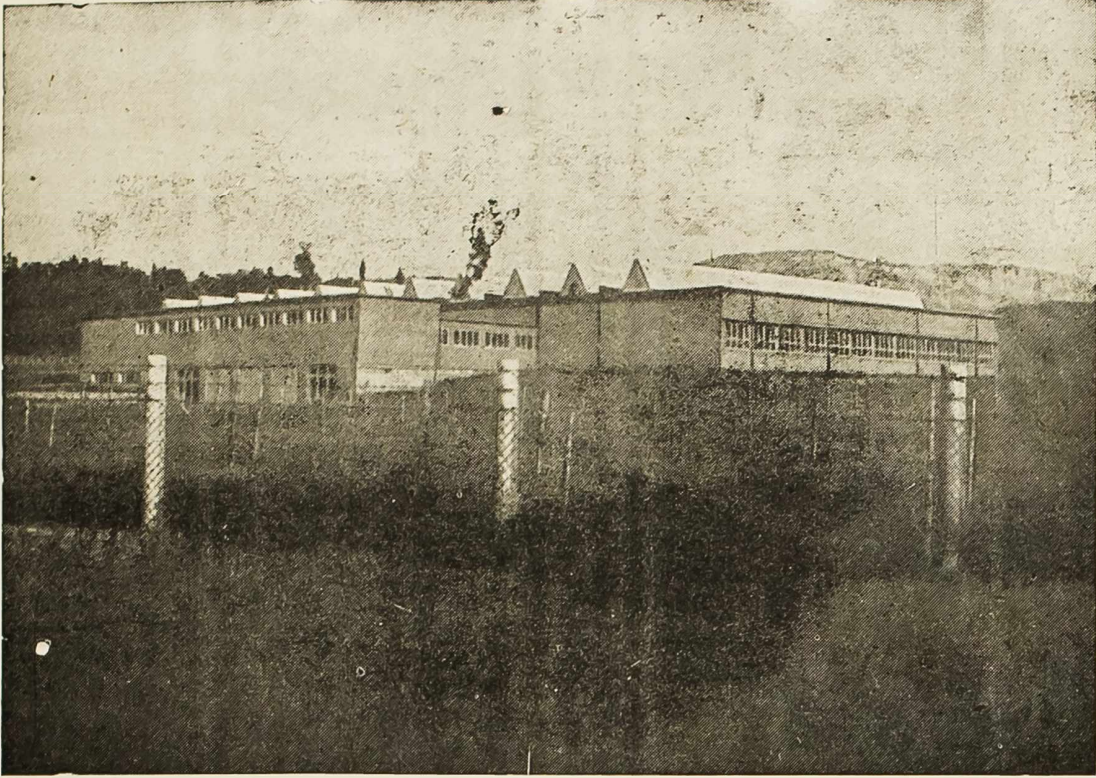

Kino »20. april«

Kadar iz filma »Osmjeh ljetne noći«

novosti iz naših općina

Betina podiže spomenik palim borcima

Odavno Betina nije imala tako posjećen zbor naroda, kao što je to bilo 24. siječnja. Velika dvorana »Zadružnog doma« bila je puna roditelja, braće i rodaka palih boraca ovog sela. Raspravljalo se o podizanju spomenika palim borcima, koji treba barem u jednom malom obujmu da izrazi zahvalnost stanovnika ovog sela prema onima, koji su svoje živote dali za slobodu i bolji život.

Selo od oko 1.000 stanovnika prije rata dalo je u NOB-i 120 žrtava, od čega je 80 palo s puškom u ruci na bojnopolju, a 40 je poginulo kao žrtve fašističkog terora u logorima i zatvorima. Gotovo svaki deveti stanovnik ovog sela dao je svoj život za oslobođenje od fašističke tiranije.

Pored prikaza važnijih momenta političkog stanja u svijetu i u našem selu, koji je dao prvoborac ovog sela drug Gojko Jakovčev, glavna tema je bila podizanje spomenika palim borcima. Nakon što je prikazano što je sve učinjeno do sada u pripremnom periodu, donesen je jednoglasno zaključak da svi drugovi i drugarice iz ovog sela od svojih stalnih mjesečnih priloga daju u fond za izgradnju spomenika 1/4 svojih primanja u vremenu od 18 mjeseci. Bilo je dirljivo kad su pojedine majke i udovice palih boraca predlagale, kako će za spomenik dati jednomjesečnu prinadležnost od invalidnine ili invalidskog dodatka, a koji su često puta jedini njihovi prihodi.

Na ovom zboru su izvršena i određena zaduženja pojedinih drugova u Odboru za podizanje spomenika, koja će oni u vezi sa skupljanjem priloga izvršiti.

Do sada fond za podizanje spomenika palim borcima Betine raspolaže sa blizu 180.000 dinara

priloga, a računa se da će do konca ove godine u fondu biti oko 1 milijun dinara.

Za mjesec kolovoz ove godine zakazan je još jedan sastanak naroda ovog sela, na kome će se razmotriti kakav spomenik podići i odrediti lokaciju u suglasnosti s odgovornim faktorima iz narodne vlasti i društvenih organizacija.

MALARIJA U NESTAJANJU

Na terenu našeg kotara veliki problem prije nekoliko godina predstavljala je malarija. Zahvaljujući upornom i sistematskom radu zdravstvene službe i prskanju DDT-ijem svakog domaćinstva u ugroženim predjelima kroz više godina, ona je skoro sasvim nestala.

U toku 1959. god. bila su dva slučaja malarije i to u selu Bogatić, općina Oklaj. Ona je vjerovatno prenesena transfuzijom krvi na jednu bolesnicu. Kasniji pregled od oko 300 preparata krvi na tom terenu nije pokazao nove slučajeve.

Drugi slučaj malarije bio je u selu Kljaci kod Drmiša Infekcija je nastupila u Demir Kapiji (Makedonija).

Danas se provodi na području čitave naše zemlje eradicacija (potpuni prekid) malarije, te je Savezni zavod za narodno zdravlje raspisao Uredbu za eradicaciju malarije i stavio pod zdravstveni nadzor i neke dijelove našeg kotara, i to Drmiš, Kistanje, Knin, Oklaj, Skradin i Stankovci.

TB

Jedna relacija - dvije cijene

Cijene, često nejednake i čudnovate predstavljaju problem kojim se svakako zanimaju građani. Razlike u cijenama ne javljaju se uvijek u trgovini. Na takve slučajeve, doduše rjeđe nailazimo i u drugim sektorima naše privrede. Eto, zar je to moguće? Na istoj relaciji dvije cijene voznih karata? Ne vjerujem, a pred očima su mi dvije vozne karte. Na voznoj karti, koju je izdalo Autotransportno poduzeće u Zadru za relaciju Šibenik - Skradin naplaćeno je 120 dinara. Morao sam se vratiti u Šibenik istoga dana, pa sam u Skradinu sjeo u autobus »Dalmacija - ekspres« (suradnja Autotransportno poduzeće Šibenik i Promet Split). Nemalo sam se začudio, kad mi je konduktar naplatio svega 90 dinara, pa sam ga čak i upitao da se možda nije prevario. Ipak je bilo točno naplaćeno. Dakle 30 dinara manje od one prve vozne karte. I slika se čovjek pitao zbog čega tolika razlika? (M.O.)

Opće je mišljenje da se spomenik dovrši i svečano otkrije tokom 1961. godine na dvadesetogodišnjicu narodnog ustanka u Jugoslaviji. Bilo je i mišljenja da se Kotarskom odboru SBNOR-a predloži, da se glavna proslava Kotara Šibenik održi u Betini i to onog dana kada se bude otkrio spomenik palim borcima ovog sela.

Zadatak koji su pred sebe postavili stanovnici Betine velik je i odgovoran, ali gledajući oduševljenje, koje je vladalo na sastanku 24. o. m. vjeruje se da će vrijedan narod ovog sela izvršiti obavezu prema svojim palim sinovima.

Školska zadruga u Prvić Šepurine

Nedavno je pri osnovnoj školi u Prvić Šepurini osnovana prva školska zadruga u koju je uključeno oko 200 učenika. Na svečanosti koja je tom prilikom priredena, izabran je novi odbor. Članovi ove zadruge raspolagat će sa zemljištem s površinom od oko 1200 kvadratnih metara. S obzirom na veoma povoljne klimatske uvjete učenici će uzgajati zasad cvijeće i voće. Osim članova nastavničkog zbora od kojih je i potekla inicijativa za osnivanje takve zadruge, materijalnu pomoć obećale su pružiti poljoprivredne zadruge u Šepurinama i Luci. U ovu zadrugu učlanjeni su, pored učenika osnovne škole u Šepurinama, i učenici koji pohađaju razrede područne škole u Prvić Luci. Osnivanje zadruge izazvalo je velik interes kod samih učenika.

KAŽNJENA OPZ STANKOVCI

Na temelju prijave Kotarske sanitarne inspekcije kažnjena je OPZ Stankovci od Kotarskog suca za prekršaje novčanom kaznom od 15.000 Din, a upravitelj zadruge ukorom. Ova kazna je izrečena, jer se nije postupilo po izvršnom rješenju sanitarne inspekcije o uklanjanju sanitarno higijenskih nedostataka u prodavaonici živežnih namirnica u Stankovcima.

Rješenje se odnosilo na uklanjanje nedostataka koji bi mogli ugroziti zdravlje potrošača.

Ovaj primjer kao i slični dokazuju da se još ne vodi dovoljno brige o zdravlju građana sa strane pojedinih privrednih organizacija. (TB)

PUT DRNIŠ — OTAVICE U LOSEM STANJU

Put Drniš - Otavice nalazi se u vrlo lošem stanju. Velike oborine, koje su pale u posljednje vrijeme, mnogo su ga oštetile, naročito sredinu puta. Veliki kanal koji se nalazi na desnoj strani puta, predstavlja opasnost za sva prijevozna sredstva, pa i za prolaznike.

O ovome putu trebalo bi više voditi računa, jer on vodi Meštovićevom mauzoleju. To je put kojim se služi više sela. A na to nitko ne misli, jer se nikad ne popravlja. Nadamo se, a i trebalo bi, da se put što prije uredi. (MO)

Iz rada NO općine Knin

IZMJENE U STATUTU OPĆINE

Da bi se moglo pristupiti novoj unutrašnjoj organizaciji uprava Narodnog odbora općine Knin, prethodno je trebalo izvršiti izmjene i dopune u općinskom Statutu.

Na posljednjoj sjednici obaju vijeća usvojena je odluka o promjenama u Statutu.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ORGANA UPRAVE

Nove organe uprave NO općine Knin sačinjavat će: odjel za opću upravu, odjel za financije, odjel za privredu i komunalne poslove, odjel za društvene službe, odsjek za narodnu odbranu i kancelarija suca za prekršaje. Narodni odbor općine imat će i upravne komisije, ali one ne će imati svoju administraciju. Novina je i to što se osniva biro sekretara kao zasebna unutrašnja organizaciona jedinica, koja će imati pet referata.

U smislu odluke o novoj unutrašnjoj organizaciji organa uprave, sprovodi se spajanje dosad odvojenih službi u zajedničku kao odjel za privredu i komunalne poslove. Također je interesantan djelokrug rada novoformiranog odjela za društvene službe, koji će biti zajednička organizaciona jedinica s odsjekom za narodno zdravlje i socijalnu zaštitu, sa sanitarnom inspekcijom, referatom za prosvjetu i kulturu, te birom za posredovanje rada.

SISTEMATIZACIJA SLUŽBENIČKIH MJESTA

Nova organizacija organa uprave zahtijeva drugačiji raspored službenika, teži da se osigura što kvalitetniji stručni kadar. Zato je bilo potrebno usvojiti odgovarajuću odluku o sistematizaciji službeničkih mjesta u organima uprave Narodnog odbora kninske općine.

IZGORJELA POJATA U ERVENIKU

Prošlog tjedna izbio je požar u pojati vlasništva Ilije Sekuljice iz Ervenika. Tom prilikom izgorjela je pojata u kojoj se nalazila veća količina stočne hrane. Pričinjena je šteta u vrijednosti od 250 hiljada dinara. Prema prvim izvidima, koje je izvršio Sekretarijat za unutrašnje poslove kotara, utvrđeno je da je požar namjerno podmetnula, navodno iz lične mržnje, Sava Sekuljica iz istog sela.

ZAHVALA

Ovim putem želim zahvaliti tehničaru Zdravstvene stanice u Kistanjama Jandriji Martiću, koji je svojim nesebičnim zalaganjem čak i pod cijenu života redovno posjećivao, po noći, snijegu i poledici moje dijete dajući mu injekcije. On je to činio u Biovičnom selu, udaljenom 15 kilometara od Kistanja, dolazeći pješke.

Kako je on na taj način spasio život mog sina to mu još jednom srdačno zahvaljujem.

Obrad Đurić pok. Ljube

Poslove veterinarskog, šumarskog, sanitarnog, građevinskog inspektora i poslove drugih inspekcijских službi, vršit će honorarni službenici sa skraćenim radnim vremenom.

UTVRĐIVANJE NOVE STANARINE

Nedavno su na odvojenim sjednicama odbornici obaju vijeća

kninske komune usvojili odluku o načinu utvrđivanja nove stanarine. Kod utvrđivanja stanarine metodom bodovanja, valorizacijom vrijednost jednog boda određena je u iznosu od 440 dinara. Do donošenja rješenja o visini novih stanarina, plaćat će se od 1. januara o.g. akontacija za stanarinu u dvostrukom iznosu od dosadašnje. (M)

Pripreme za konferencije osnovnih organizacija

Na nedavno održanom plenumu Općinskog odbora SSRN raspravljalo se o pripremama za održavanje godišnjih konferencija organizacije Socijalističkog saveza.

Sela su podijeljena u dvije grupe, tako će se u jednom dijelu osnovnih organizacija godišnje konferencije održati 31. januara, a u ostalim 7. februara. U Kninu gdje postoje četiri osnovne organizacije SSRN konferencije će se održati 27. januara i 3. februara.

U izvršnim odborima svih osnovnih organizacija radi se na pripremanju izvještaja. U toku

održavanja konferencije sve osnovne organizacije usvojit će plan rada za ovu godinu.

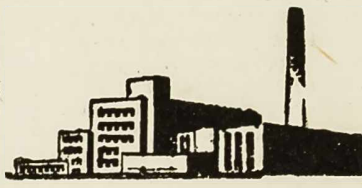
Krajem februara, prema zaključku plenuma Općinskog odbora SSRN, održat će se Općinska konferencija Socijalističkog saveza, kojoj će prisustvovati 110 delegata. Na istoj će biti izabrana dva delegata za V. Kongres SSRN Jugoslavije. (M)

Konferencija SK općine Stankovci

U nedjelju je u Stankovcima održana općinska konferencija Saveza komunista, kojoj je osim delegata prisustvovao i drug Milan Bijelić, član Kotarskog komiteta SK. Izvještaj o radu podnio je drug Stipe Morić, sekretar Općinskog komiteta SK.

U izvještaju je, između ostalog rečeno, da na području općine Stankovci postoji 11 osnovnih organizacija SK, u kojima je učlanjeno 133 druga i drugarica. Prošle godine u članstvo Saveza komunista na ovoj općini primljeno je svega 34 nova člana, a od toga samo jedna žena.

Nadalje je istaknuto, da Sekretarijat općinskog komiteta SK nije poklonio dovoljnu brigu o osnovnim organizacijama, a niti im je pružio sistematsku pomoć u radu. Osnovnim organizacijama je zaista trebalo pomoći, jer one u većini slučajeva nisu održavale redovito svoje sastanke a isto tako one nisu upoznavale svoje općinsko rukovodstvo s problemima svog djelovanja. Zapaženo je da na području općine nije bio razvijen ideološko - politički rad. Osim toga je nedostajalo sistema u proučavanju kongresnih materijala. U sela stankovačke općine ne prodire u dovoljnoj mjeri štampa ni ostala literatura, a što je najgora ni sami članovi SK ne poklanjaju ozbiljniju brigu praćenju štampe a niti se bore da štampa više dolazi na njihovo područje. U posljednje vrijeme, međutim, počelo se više raditi na ideološko - političkom obrazovanju stanovništva te općine. Tako se pristupilo osnivanju aktiva predavača, koji će posjećivati sva sela na toj općini. Osim toga već je otvorena i čitaonica u Črljeniku, a uskoro će se osnovati čitaonica u Stankovcima i Banjevcima. Na konferenciji su podvrgnute kritici neke štetne pojave, kao što su razmirice između pojedinih čla-

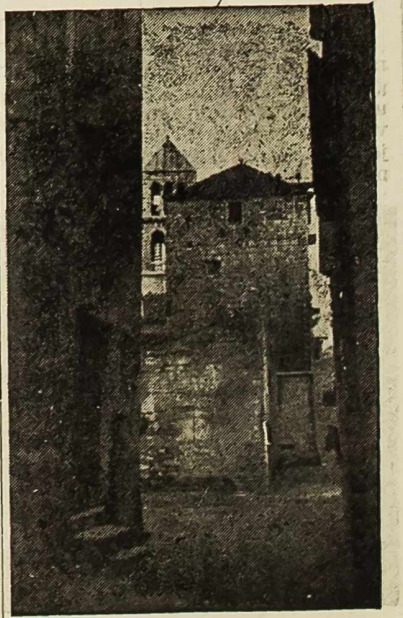
TEHNIČKE ZANIMLJIVOSTI

NAJVEĆI ENERGETSKI OBJEKT U JUGOSLAVIJI bit će toplana u Zagrebu. Ona će proizvoditi oko 800.000 tona vodene pare i 300 milijuna kilovat sati električne energije godišnje. Od toga će industriji zagrebačkog područja davati 600.000 tona, a za grijanje stambenih i drugih objekata 200.000 tona pare.

BRANA NA BERINGOVOM TJESNACU. Sovjetska štampa objavila je nedavno smjeli projekt sovjetskog inženjera Borisova o podizanju brane preko tog tjesnaca u dužini od 74 kilometara. Za realiziranje ovog projekta trebalo bi investirati oko 70 milijardi rubalja. Ovom bi se branom postiglo zagrijavanje Sjevernog ledenog mora što bi svakako imalo uticaja i na promjenu klime polarnih krajeva. Ogromna prostranstva vječnog leda na teritoriju Sovjetskog Saveza, SAD i Kanade pretvorila bi se u plodne površine. Prema zamisli Borisova u ovom bi potvatu trebalo zajednički da sudjeluju sve zemlje sjeverne polutke a u prvom redu Sovjetski Savez, SAD, Kanada, Skandinavске zemlje, Njemačka, Poljska, Kina i Japan.

SOVJETSKI LEDOLOMAC »LENJIN« prvi je brod u svijetu koji se kreće na atomski pogon. Taj brod je nedavno počeo svoju redovnu dužnost - lomljenje leda u Sjevernom moru. On je konstruiran tako da može lomiti led debljine do 2,5 metara i otvarati prolaz širok 30 metara. To mu omogućava neobično čvrst pramac i vrlo jak motor od 44.000 konjskih snaga. Rezerve atomskog goriva, koje brod nosi, dovoljne su za neprekidnu plovidbu od nekoliko godina. Pretstavljaju se, da će ovaj ledolamac lomiti led na putu od Murmaska do Vladivostoka, čime bi ova linija bila skraćena za čitavih 7000 morskih milja.

Broj automobila u svijetu neprekidno raste. Dok je 1. siječnja 1955. u svijetu bilo 85 milijuna automobila, 1. siječnja 1958. godine taj broj se popeo na preko 107 milijuna automobila. Od toga je preko 82 milijuna putničkih automobila. Približni račun pokazuje, da bi se sadašnjim automobilskim parkom odjednom moglo prevesti oko milijardu ljudi.

Vodice

gradske vijesti

„Slobodna plovidba“ povećava vozni park

Šibensko brodersko poduzeće Slobodna plovidba povećat će skoro svoj kapacitet nabavkom dviju plovni jedinica od po 500 tona nosivosti. Ovih dana blazi na put u Italiju posebna čipa pomoraca radi preuzimanja broda »Bor«, koji je nedavno obavljeno kod jedne talijanske rodske kompanije. U toku ove godine još jedan takav brod plovi će pod jugoslavenskom zastavom. To je brod »Sljeme«. Tako će ovo brodersko poduzeće spajati sa četiri plovne jedinice s ukupnom tonažom od 42 tona.

Komunalni problemi na konferencijama SSRN

Ovih dana održane su godišnje konferencije u svim gradskim i općinskim organizacijama Socijalističkog saveza. Na ovim sastancima, koji su za razliku od sastanaka prošlih godina bili mnogo bolje pripremljeni, domirali su komunalni problemi. Raspravljalo se o trgovačkoj mreži, gradnji dječjih igrališta, škola društvenih prostorija. Bilo je

Opskrba grada mesom Ponovno aktuelan problem

Na sastanku Savjeta za robni promet NO-a šibenske općine ponovno je razmatrano pitanje opskrbe grada mesom. Gotovo je dva mjeseca prošlo otkako se u Šibeniku osjeća nestašica mesa, naročito goveđeg i telećeg. Desilo se čak i to da su nekoliko dana mesarnice bile potpuno prazne. Stoga je na tom skupu raspravljena postojeća situacija, kao i zahtjev trgovačkog poduzeća »Mesopromet« za povišenjem cijena nekim vrstama mesa. Još lanjske godine, čim se stala osjećati nestašica mesa, bilo je preporučeno spomenutom poduzeću da ono svoju nabavku orijentira na svinjetinu, shtnu stoku i perad, kako potrošači ne bi ostajali bez tih važnih životnih namirnica. Istovremeno da i dalje nabavljaju goveđe i teleće meso, ukoliko budu postojale mogućnosti nabavke na tržištu. Unatoč tim nastojanjima, situacija se na tržištu mesom sve više pogoršavala. Proizvođači se zbog pomanjkanja stočnog fonda nisu pridržavali dogovorenih cijena i

daljnja nabavka po novim cijenama dovela bi »Mesopromet« do znatnog poslovnog gubitka. Razmatrajući sve te okolnosti članovi Savjeta za robni promet donijeli su zaključak, da se cijena goveđem i telećem mesu povisi od sadašnjih 340 na 400 dinara po kilogramu, dok je mladog janjetini određena cijena na 540 dinara po kilogramu i to do zaključno kraja mjeseca ožujka. O-

stalim vrstama mesa cijene su ostale na sadašnjem nivou.

ROK ZA PODNOŠENJE PORESKIH PRIJAVA JE 31. SIJEČNJA 1960.

Uprava za prihode NO-a šibenske općine raspisala je nedavno rok za podnošenje prijava za razrez poreza na osobni dohodak građana za 1959. godinu kao i poreskih prijava na razrez poreza iz ostalih zanimanja. Sve takve prijave moraju biti podnesene do zaključno 31. siječnja 1960. godine.

Povećava se kapacitet telefonske mreže

Izgradnja novog stamebnog prostora i povećani broj stanovništva zahtijevalo je nesumnjivo i povećanje kapaciteta gradske telefonske mreže. U posljednjim godinama investirana su znatna sredstva kako bi se zadovoljilo rastuće potrebe privrednog i komunalnog razvitka na teritoriju grada. Pa ipak postojeći kapacitet telefonske mreže od 500 brojeva nije bio dovoljan. U ladicama Tehničke sekcije u pošti Šibenik ležalo je oko stotinu molbi za uvođenje novih telefona. Stoga su još prošle godine obavijeni radovi na proširenju telefonske mreže kopanjem kanala u više gradskih predjela. Tako su izvršene pripreme za postavljanje novih kabela u predjelu Obale, zatim uzduž glavne cestovne saobraćajnice do pred samu Bolnicu. S druge pak strane i u telefonskoj centrali vršena je montaža, tako da je ona danas povećana za još 400 brojeva. Pored postojećeg kabela u dogledno vrijeme postaviti će se još jedan na potezu Bolnica — Križ za potrebe poduzeća i stanovnika istočnih predjela. Čim budu instalirani novi kabeli, na proširenu telefonsku centralu bit će uključeni novi pretplatnici. Tako će jače kapacitirana telefonska centrala moći da izvjesno vrijeme u potpunosti zadovolji sadašnje potrebe.

Počele skupštine sindikata

Pripreme za izbore Radničkih savjeta

U svim sindikalnim podružnicama privrednih organizacija i ustanova završene su pripreme okup održavanja godišnjih skupština, koje su započele ovih dana u nekim tvornicama i poduzećima.

Na posljednjem plenarnom sastanku Općinskog sindikalnog vijeća, kojim su prisustvovali i predsjednici sindikalnih podružnica, raspravljeno je pored ostalog i o godišnjim skupštinama, koje se imaju održati zaključno do mjeseca ožujka ove godine. Također je zaključeno da se godišnje skupštine općinskih odbora strukovnih sindikata održe najkasnije u toku mjeseca travnja, dok je godišnja skupština Općinskog sindikalnog vijeća zakazana za mjesec svibanj. Članovi sindikata trebaju na tim skupštinama razmotriti pitanja stimulativnijeg nagradivanja radnika i službenika i povesti

računa o onomu što je dosad učinjeno glede brige za radne ljude. Na plenumu je također bilo govora o pripremama koje već moraju otpočeti za izbore novih organa radničkog upravljanja, jer upravo ove godine ističe dvogodišnji mandat sadašnjim radničkim savjetima. O izboru lica u nove radničke savjete naročito pažnju trebaju posvetiti baš sindikalne organizacije. Prije samih izbora radni kolektivi će pre-

ko izvještaja biti upoznati s sadašnjim djelovanjem organa radničkog upravljanja.

Nadalje je donesen zaključak da sindikalne podružnice izrade detaljan okvirni program proslave desetogodišnjice postojanja radničkih savjeta. Kao što je poznato u lipnju ove godine navršava se deset godina od osnivanja prvih radničkih savjeta u našoj zemlji, pa stoga ova godina treba da proteče u znaku te jubilarne godišnjice.

Zašto poskupljenje kino ulaznica?

Ovih dana došlo je do poskupljenja cijena ulaznicama za kinopredstave u Šibeniku, pa nas interesiraju razlozi koji su doveli do toga.

Na ulaznicama Kinopoduzeća stoji jedan iznos, a naplaćuje se gotovo dvostruko veći, pa nas interesira zašto na kartama nije objavljena određena cijena ulaznici kao i to da li se naplaćuje doprinos odnosno porez prema cijeni na karti ili prema naplaćenom iznosu. Nadalje molimo da nam se objasni zašto je u posljednje vrijeme uprava tog poduzeća uvela rezervaciju karata uz naplatu od 10 dinara na svaku kartu. Po našem mišljenju to dovodi do toga da ljudi ne mogu ići u kino kada žele i da kinopoduzeće ostvaruje sebi na nelogičan način čist prihod, koji dnevno dostiže i do 10000 dinara.

Poznato je da su karte tih ulaznica bile jeftinije prije montiranja cinemascopa i da se za skoro pola godine prije prikazivanja takvih predstava posjetiocima kina naplaćivalo po 10 dinara za svaku kartu, što je time olakšalo trošak oko montaže novog aparata. Međutim, i poslije toga cijene su ostale iste, a eto nedavno nastupilo je još jedno povećanje. Smatramo da za poskupljenje karata i naplaćivanje rezervacija nema ekonomskog opravdanja, jer se time dolazi do neopravdane zarade, a rezervacija se može obavljati bez naknade, jer je njihov blagajnik - službenik kao i ostali dužan da radi 8 sati dnevno.

GRADANI

Primjedba redakcije:

U vezi s gornjim pismom interesirani smo se za razloge poskupljenja cijena u upravi Kinopoduzeća Šibenik, kao i ostalo što je navedeno u tom pismu. Ugodno lice u tom poduzeću nam je izjavilo da se, kada nastane karata, pustaju u prodaju rezervne kinoulaznice, čija cijena ne odgovara naplaćenom iznosu. Inace porez se plaća na ukupno naplaćeni iznos. Sto se tice rezervacije karata službenik, koji je za to zadužen, radi prekovremeno. Poznato je inace da je rezerviranje karata uvedeno i u svim ostalim gradovima uz naplatu od 10 dinara. Nakon prikazivanja Cinemascope predstava povišenje cijena za 10 dinara nije ukinuto zbog toga, jer je u meauvremenu bilo otvoreno novo kino na obali, koje je još više poskupilo troškove na montiranju novih aparata. Zbog velikih investicija Kinopoduzeće je dužno da isplati 10 milijuna dinara. Novo povećanje cijena karata, koje je uslijedilo u svim drugim mjestima u zemlji, u iznosu od 10 dinara ide u prilog za unapređenje domaćih filmova i filmskih novosti. Drugim riječima ovo Kinopoduzeće ne dobiva ni dinara od tog povišenja.

ZAHVALA

Povodom smrti naseg dragog oca i djeda

MILANA PAKLARA

ovim putem izrazavamo zahvalnost dru Marijani Miskovu, koji je pokazao veliko zalaganje prilikom liječenja naseg dragog pokojnika.

Također zahvaljujemo svim prijateljima i znancima, koji su nam izrazili saueće, poslali vijence, te ispratili dragog pokojnika na vječno počivalište.

Ožalošćena djeca

ZAHVALA

Povodom smrti nase drage tetke

MATTIJAZZI KATARINE ud. pok. Kristofora

ovim putem najsrdačnije zahvaljujemo liječnicima ginekološkog odjela, kao i osoblju, koji nisu zalili truda u pružanju svesrdne pomoći u cilju olakšanja boli nase drage pokojnice.

Također izražavamo zahvalnost svim rođacima, prijateljima i znancima, koji su otpratili milu nam pokojnicu na vječno počivalište.

Tugujuća nećakinja i nećak
Slavka Dukić i Jurica Novak

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma — PIJESAK IVO ĐIME — (od 28.—31. I.)

Premijera francuskog filma — NA SMRT OSUBENI JE POBJEGAO — (1.—3. II.)

20. APRILA: premijera američkog filma u boji — PROLJEĆE ŽIVOTA — (28.—29. I.)

Premijera američkog cinemascope filma — ŽUDNJA ZA MUŠKARCEM — (30. I. do 4. II.)

SLOBODA: premijera talijanskog filma — SEDMI RAZRED — 28.—31. I.)

Premijera talijanskog filma — GDJE JE SREĆA — (1.—4. II.)

DEŽURNE LJEKARNE

o 29. I. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.
od 30. I. — 5. II. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

RODENI

Božena, kći Stipe i Vande Mrlica; Vinko, sin Aloizija i Nedilje Grubišin; Srečo, sin Ivica i Ahrije Cvjetković; Marija, kći Firoslava i Luce Zeravica; Mišo, sin Sribislava i Milice Popić; Ivan, sin Zvonimira i Anice ukrov; Mladen, sin Dane i Anice Rupić; Jagoda, kći Pavla i Vande Čveljo; Dinko, sin Grge i Vande Slavica; Mijo, sin Luke i uzice Budimir; Slobodan, sin Iate i Anice Pivac; Tonči, sin Ante i Anke Vrdić; Snježana, kći Iogdana i Soće Biga; Srečko, sin Ante i Ruže Pačić; Neda, kći Marije i Cvijete Pešić; Ljubica, kći Itra i Marije Mrdeža; Zdravko, sin Ivana i Mare Marčić; Senija, kći Ilije i Slavke Skugor i Ružica, kći Aćima i Lucije Colović.

VJENČANI

Stojanov Đorđe, podoficir JRM — Mrčela Zdravka, domaćica; Skugor Lovre, radnik — Junaković Ljubica, radnica; Crnica Augustin topioničar — Mikelić Cvijeta, domaćica; Blažev Anđelko, zemljoradnik — Matošin Antica, domaćica i Mijović Veljo, službenik — Udovičić Hedviga, domaćica.

UMRLI

Skorić Danica Matina, stara 29 god.; Paklar Milan pok. Todora, star 83 god.; Juras Krste pk. Mišo, star 73 god.; Mattiazzi Katarina, stara 82 god.; Kronja Dunjko pk. Ante, 78 god.

Pretpatnici! Podmirite pretplatu za 1959. god.

IZ »SLOBODNE PLOVIDBE« ŠIBENIK

Brod »Promina« iskrcava kuruz u Rotterdamu, a brod »Šubičevac« nalazi se na putu za luke Sjeverne Evrope.

REFLEKSIJE

Sastanu se često ljudi, recimo, negdje u kavani, ili na Poljani, ili na bilo kojem drugom mjestu i razgovaraju se o kojemu. Na primjer: o najvećem brodu koji je došao u našu luku, o ovom zabavnom parku, što svake godine, više od gripe, hara gradom (protiv gripe ima nekakva lijeka, ali protiv ovog drugog nema, iz gleda, nikakva) ili bilo čemu drugom, što postoji, ili ne postoji u gradu.

Tako se isto i meni često desi da razmišljam o takvim stvarima i najčešće zapnem na onome što nemamo. Eto, uzimamo, gradska čitaonica. Misao o njoj me prgoni poodavno, ali nje nema pa nema. I sve nekako čovjek čeka ne će li kome pasti na pamet i nju otvoriti, ali ništa. I ja, evo, opet o njoj razmišljam. Zbilja, čitaonica nedostaje Šibeniku. Koliko manjih mjesta je ima, a mi nemamo. Istina je, može se ono u Gradske biblioteke pročitati »Vjesnik«, »Borba« i neki strani časopisi, ali i pored njih postoji mnogo interesantnih i naših i stranih novina i časopisa, koji bi se mogli učiniti pristupačnima našem čovjeku. Eto, da spomenem samo neke kao: »Delo«, »Savremeni«, »Rad«, »Komunist«, »Socijalizam«, »Republika«, »Književne novine« i td. Čitaonica bi bila zgodan kutak, pogotovo ako bi se mogla dobiti kava ili čaj i bila još topla. Mogao bi se tamo povesti razgovor o kulturnim i društvenim zbivanjima kod nas i u svijetu i tome slično. Samo, čitaonica mi nedostaje, a trebala bi nam, jer

za takve stvari čitaonica je mnogo zgodnija od kavane. Jedna prostorija negdje u gradu, stolice, stolovi, časopisi i ništa više. Ne bi bilo važno uopće, da li bi ona bila uz Naučnu biblioteku ili Gradsku. Ona nam treba prije ili kasnije, jer je čovjeku potrebno neko mjesto bolje od kavane da provede slobodno vrijeme.

Uzmimo sad nešto drugo. Dode neki čovjek u Šibenik prvi put, službeno ili privatno, svejedno. I ode u telefonsku govornicu da nazove, recimo, bolnicu, poštu, neku tvornicu, ali ne može. Zbog čega? Pa naravno, čovjek ne zna telefonski broj, a ni u jednoj telefonskoj govornici ne može naći ni one najnužnije. Za takve stvari, na koncu, čovjek ne mora biti ni stranac. To se može desiti bilo kome od nas, jer tako tako lako pamti te juste brojeve. A ruku na srce i upitajmo se: zar bi bilo teško, tamo u javnoj govornici, staviti deset — dvadeset važnijih telefonskih brojeva, čisto onako da se nade pri ruci? Svakako da ne bi. E, kad je tako, zašto ih onda ne stavimo? Čas posla i gotovo.

Idemo dalje. Sada je zima, a obično se zimi najradije sjećamo ljeta. A kada je kod nas ljeeto, onda su tu i turisti i automobili i vespe i šta sve ne. Svatko želi imati čistu limuzinu (ako je već ima), a isto tako i turisti, domaći ili strani, svejedno. I dobro bi bilo, barem dok ljeeto traje, da postojala nekakav servis za čišćenje i podmazivanje kola. Za to ne

ve, uz malo truda to bi se dalo izvesti. Mogla bi to učiniti »Narodna tehnika« ili bilo tko drugi, ali vjerujem da bi se u svakom slučaju isplatilo.

Ili, isto ljeeto, mogao bi se organizirati na plažama, a i u gradu, servis za razvijanje filmove. Jer, kad netko od gostiju istroši film, onda on želi da vidi kakvi su snimci. A zašto da se to ne iskoristi, jer za to je ipak plaća. Isto tako bi naše jedriličarsko društvo moglo svoje jedrilice iznajmljivati na sat — dva ili više. Sigurno bi posao bio unosan. Eto, to su sve načini, na koje se može turistima učiniti boravak u našem gradu ljepšim i udobnijim, a opet da se na tome dobro i zaradi. Treba se znati snaći.

Da, još nešto. Sve se prodavaonice živežnih namirnica zavaraju u 12 sati, izuzevši one, koje rade non - stop. Ali odmah pada u oči, da nema ni jedne non - stop prodavaonice voća i povrća. A to bi zbilja trebalo. Jer, izide radnik iz tvornice i htio bi kupiti koju jabuku ili naranču; netko se u kući razboli i treba limun, a to se ne može nigdje u gradu kupiti između 12 i 15 sati. Možda bi se i tu nešto moglo učiniti.

Ovo su samo onako nabacana neka pitanja, koja mogu češće pasti čovjeku na pamet kada razmišlja o našem gradu. A svi mi sigurno o njemu često mislimo, jer smo uz njega čvrsto vezani i radujemo se svemu onome, što ga čini većim i ljepšim. . .

Mirko Urošević

SPORT

Prijateljska utakmica

Visoka pobjeda „Šibenika“

„ŠIBENIK“ - „VAL“ 9:0 (3:0)

U nedjelju je na stadionu »Ra-de Končar« odigrana prijateljska nogometna utakmica između »Šibenika« i »Vala« iz Donjih Kaštela člana Splitskog podsava-za. Pobjedio je »Šibenik« s vi-sokim rezultatom od 9:0 (3:0). Zgoditke su postigli Ninčević 5, Bitunjac 2, te Zambata i Gruica po jedan. Utakmicu je pred oko

Ninčević - 5 zgoditaka

500 gledalaca s griješcima vodio Belamarić.

»Šibenik«: Aras, Jelenković, I-ljadica (Tambača), Marenci (Za-

Juniori „Šibenika“ u Vijaređu

Juniorska ekipa »Šibenika« po-zvana je da sudjeluje na među-narodnom nogometnom turniru, koji se u drugoj polovici mjeseca veljače održava u Vijaređu. U-skoro se očekuje pristanak Nogo-metnog saveza Jugoslavije. To će biti drugi nastup ove ekipe na jednom stranom turniru. Prije dvije godine mladi igrači »Šibe-nika« takmičili su se na među-narodnom turniru u Kanu.

TLM-SOŠK 5:2

U nedjelju je u Skradinu go-stovao »TLM« iz Šibenika gdje je odigrao prijateljsku negomet-nu utakmicu s momčadi »SOS-KOM« i pobjedio sa rezultatom od 5:2 (3:1). Zgoditke su postigli: Baljkas i Gega po 2, te Zorić za »TLM«, a Skender za »SOSK«. Sudio je slabo Dunkić iz Šibenika.

U prvom dijelu gosti su bili bolji, dok su u drugom domaći imali više od igre. Utakmica je bila lijepa i zanimljiva, a prote-kla je u vrlo fer igri.

Kod pobjednika su se istakli Baljkas i Gega, a kod »SOSK-a« Skender. Utakmici je prisustvo-valo oko 200 gledalaca.

«SIBENSKI LIST»
organ Socijalističkog saveza rad-nog naroda kotara Šibenik
Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62
Direktor: Marko Jurković
Glavni i odgovorni urednik:
NIKOLA BEGO
Uređuje redakcijski kolegij
Tekući račun: Komunalna ban-ka Šibenik broj 435-70-1-7
Rukopisi se ne vraćaju
za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.
Pretplata za tri mjeseca 130.

ja) Šangulin (Iljadica), Tamba-ča, Nadoveza (Zambata), Ninče-vić, Gruica, Bitunjac, Stošić.

»Val«: Bekavac, Šimenko (Or-lić), Bašić, Paravija, Šimara, Ma-reić, Jurić, Martinović, Barada, Pantelić (Runaić), Jelinić.

U prvoj utakmici ove godine »Šibenik« je visoko porazio momčad »Vala« s rezultatom od 9:0 u vrlo slaboj i nezanimljivoj utakmici. »Šibenik« je na teren-izašao s nekoliko rezervnih igra-ča, što ne može da opravda slabu igru. Naročito su podbacili navalni igrači, koji su rastrga-nom igrom i individualnim akci-jama nastojali da ugroze vrata »Vala«.

Gosti iz Kaštela pokazali su se kao dobra, ali nedovoljno sprem-na ekipa. Oni su se već od polo-vine prvog poluvremena povukli u odbranu, a u navali su imali samo tri igrača, koji su rijetkim napadima pokušavali ugroziti gol Arasa.

Prva tri zgoditka postigao je Ninčević (dva iz jedanaesterca). Najljepši zgoditak utakmice bio je drugi gol Ninčevića. On je, nakon što se Gruica probio kroz obranu gostiju dobio loptu i s o-ko 16 metara pogodio same ra-šlje Bekavčevog gola. U ovom di-jelu »Šibenik« je imao još neko-liko šansi, koje nije iskoristio.

Škugor teže obolio i za duže vrijeme ne će igrati

Srednji napadač »Šibenika« Mladen Škugor teže je obolio i za duže vrijeme ne će nastupati. Osim Škugora, za izvjesno vrije-me ne će nastupati ni Kosta Mi-loševski, koji je na jednom tren-ingu ištašio lijevo rame. Po iz-javama liječnika i trenera Lu-štica Miloševski mora dva mje-seca da se liječi. Tako ga ne će-mo gledati na prvim utakmica-ma proljetnog dijela takmičenja Druge lige.

Osim ove dvojice na pripre-mama se ne nalazi Ivančić, koji je od Disciplinskog odbora kaž-njen na osam utakmica neigra-nja i Supe, koji je spriječen ra-di ispita na fakultetu. (d)

U nedjelju: Šibenik - Jadran

U toku priprema za proljetni dio prvenstva II. savezne lige, »Šibenik« u nedjelju prima u goste »Jadrana« iz Kaštel Sućur-ca. Prošle godine »Šibenik« je s ovim klubom odigrao dvije utak-mice i obe riješio u svoju korist. »Jadran« je na kraju jesenjeg di-jela prvenstva SNP-a, zauzeo drugo mjesto iza splitskog »Dal-matina«. Momčad trenira bivši igrač »Hajduka« Ljubo Kokeza.

»Šibenik« će nastupiti u istom sastavu kao i u nedjelju protiv »Vala« jedino će još igrati desno krilo Bašić. Utakmica počinje u 14 sati.

Srećko Ljuba najbolji sportista Zlarina u prošloj godini

Nedavno je sportsko društvo »Mornar« u Zlarinu organiziralo anketu za najboljeg sportaša Zlarina u 1959. godini. U anketi je sudjelovalo 60 sportaša i pri-jatelja sporta na otoku. Tom pri-likom najviše glasova dobio je Srećko Ljuba, nogometaš »Mor-nara«, drugo mjesto je pripalo također nogometašu Josi Kalope-ru, dok je na trećem mjestu va-terpolista »Mornara« Nikša Alfi-er.

Mladi Srećko Ljuba je zaslu-ženo proglašen za najboljeg sportaša u prošloj godini, jer se on naročito isticao kao aktivan nogometaš, igrač stolnog tenisa i odbojke. (VK)

Žena i dom

Žena poslije četrdesete

Danas, nekoliko redaka o že-nama preko 40 god. Nema ih mnogo, koje se drže svoje dobi, već su uglavnom podijeljene u dvije grupe i to prvu onih koje su se odrekle svojih godina i pri-hvaćaju starost, i onih, koje ni-kako da ostare. Možda je teško odrediti pravu mjeru, da se na zapada u skrajnosti: zapuštenost bezbojnost i bezličnost s jedne strane ili mladenačko odijevanje sminkanje, dekoltai i t.d.

Žena treba znati dvije stvari: svako doba ženina života ima svoje prednosti i negativne strane i, žena mora biti savremena, jer inače sama sebe osuđuje i pravi starijom. Ako je u modi kratka kosa, nema razloga da je i starija žena ne skрати, pa ma-kar u nekoliko navrata, ako se ne može tome priviknuti. Odmah će nestati onog nečeg zastarje-log u njezinom izgledu. Jasno, njezina frizura ne će biti jedna-ka frizuri za osamnaestogodišnju djevojku, već kako odgovara njezinoj dobi, ali dat će joj je-dan suvremen ton. Nadam se, da svaka žena zna kako kratka i po-dignuta kosa dobro pristaje i od-mah briše nekoliko godina. Kosa spuštена uz lice, koja tako do-bro pristaje mladim djevojkama, ženama preko četrdesete čini vr-lo lošu uslugu, jer samo naglaša-

va crte lica, koje su i inače vić izdužene. A što se tiče sijede ko-se, danas je više ne smatramo mjerilom dobi. Glavno je, da je kosa uredna i uredno začesljana.

Isto pravilo važi i kod oblače-nja. Glavni je uvjet jednostavna, uredna i pedantno izrađena o-djeća. Naravno, treba izbjegavati kričave boje, ali to ne znači da se treba oviti u tamne. Ima lije-pih svijetlo plavih i mirnih ruži-častih boja, koje izvršno pristaju

ti i bijela. Uostalom najelegant-nije žene nisu nikad mlade dje-vojke već žene tih godina, koje svojim ukusom i iskustvom zna-ju zbilja postići sklad,

No, trebalo bi još mnogo go-voriti o ličnosti, šarmu, inteli-genciji i t.d. koje mogu ženu čini-ti mladom. Ljubezan smješak, gesta, ugodan i melodiozan glas, vedrina i dobro raspoloženje o-svježuje našu vanjštinu i nas sa-me čine zadovoljnim.

Jedno zapamtimo, stare su sa-uz sijuđu kosu. Uglavnom tu mo one žene, koje to same žele spadaju sve pastelne boje, a lje-

biti.

U drugom dijelu u momčadi-ma su izvršene promjene tako da je umjesto Šangulina ušao Zaja, a umjesto Marenca, Zambata. Dolaskom Zambate navala »Šibenika« znatno je oživjela. On je svojim bjegovima stvarao ve-liku zabunu u redovima protiv-nika.

U prvoj utakmici pred pred-stojeće prvenstvo »Šibenik« nije zadovoljio. Momčadi nedostaje fizičke snage, povezanosti, a na-ročito između obrane i navale, te kolektivne igre navalne petor-ke.

U ekipi »Šibenika« bolji od o-stalih bili su Jelenković, Iljadica, Tambača, Ninčević i Zambata, a kod gostiju srednji pomagač Si-mera.

Dobar rad Auto-moto društva

Kod na se malo zna o radu ši-benskog Auto-moto društva, koje je osnovano još 1957. godine. Djelovanje ovog društva, naroči-to, od 1958. godine, usmjereno je uglavnom na tehnički odgoj om-ladine i omasovljenje društva. Tako je Auto-moto društvo u 1958. godini imalo svega 70 čla-nova, dok danas ono broji 136 članova. Osim toga, postignuti su zapaženi rezultati i u tehnič-kom odgoju. U toku prošle godi-ne društvo je osposobilo za vo-zače amatere 38 lica, a isto toliko je osposobljeno omladinaca pri-padnika predvojničke obuke. U-skoro će završiti i treći kurs koji pohađa 12 omladinaca. Svi ti omladinci sposobni su da uprav-ljaju motornim vozilima kad su-tra stupe u Armiju.

Šibensko Auto-moto društvo je u ovoj godini osnovalo grupu Auto-moto društva u Skradinu koje već broji 33 člana. Ta gru-pa djeluje na osnovu programa matičnog društva u Šibeniku.

Osim razvijanja tehničkog od-goja omladine, društvo je poka-zalo veliku aktivnost i na sport-skom polju, gdje su postignuti dobri rezultati. U prošloj godini u Šibeniku su organizirane moto trke u čast 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a, na kojima su sudjelova-li vozači iz Šibenika, Zadra i

Splita. Članovi ovog društva su-djelovali su na moto trkama za prvenstvo Hrvatske u Vinkovci-ma, na brzinskoj trci u Karlovcu i na brdskim trkama na Sljeme-nu.

Auto-moto društvo Šibenik o-vlašteno je da vrši provjeravanja i izdavanje dozvola za vožnju mopedima do 50 cm. Svi ti vo-zači polažu ispit provjeravanja i poznavanja saobraćajnih propisa pred komisijom Auto-moto dru-štva. Ispiti se održavaju dva pu-ta tjedno i to svake srijede od 16 do 20 sati i nedjeljom od 9—13 sati. Oni koji žele da polažu te ispite mogu su obratiti za infor-macije Auto-moto društvu. (VM)

Posjetite izložbu

Stambene zajednice

MAMA DAJ MI ARGO

KOMBINAT KONZERVNE INDUSTRIJE DELAMARIS IZOLA

Komisija za natječaje pri Kotarskom zavodu za socijalno osiguranje Šibenika na osnovu čl. 33, 36 i 37 Zakona o javnim službenicima raspisuje slijedeći:

NATJEČAJ

ZA POPUNJENJE UPRAŽNJENOG MJESTA ŠEFA FINACIJSKOG ODSJEKA (RUČUNOVODSTVA)

Uvjeti: Ekonomski fakultet s najmanje 3 godine stručne prakse u računovodstvenoj struci i položenim stručnim ispitom ili najmanje potpuna srednja stručna sprema s najmanje 8 godina stručne prakse na rukovodećim mjestima u računovodstvenoj struci i položenim stručnim ispitom za zvanje računskog referenta ili računovode.

Nastup službe 1. III. 1960. godine.

Plaća po ZOJS-u i Odluci o položajnim plaćama.

Stan osiguran u drugoj polovici 1960. godine.

PONUDE s opširoim biografijom, dokumentima iz čl. 31 ZOJS-a, podatcima o dosadašnjem kretanju u službi i mol-bom taksiranom s 50 dinara dostaviti zaključeno do 15. II. 1960. godine na Komisiju za natječaje Kotarskog zavoda za socijalno osiguranje u Šibeniku.

Pilot koji bi poletio u daljazu, sunca, mlaz-
nim avionicom brzinom
od 1.125 km na sat,
ne bi dočekao večeru.
S brzom okre-
tanja zemlje,
zaustavio
bi sun-
ce i
vrije-
me.

Od svih životinja, na svijetu
nosorog ima najdeblju kožu.

Roxburška
smojeva, ne
vodi plodom
na granama,
već hrpimi-
ce, po deblu
i donjim
granama...

U Americi je
1957. godine, je-
dan medicinar
prodavao sred-
stvo za bijelje-
nje ljudske kože,
koje je on pron-
šao. Kada je svo-
jim preparatom
hteo izbijeliti
Indijancima i crn-
cima skoro je izg-
ubio glavu.

SINTEOCISTE,
vrlo sitne mar-
ske biljke, ne ra-
stu na drvu, već
leble u vodi. —
One se razmnoža-
ju preko svojih
travalički